...مت ته د زړه له تله مبارکي وایي!

په افغانستان کې باید پتروشیمایي صنعتونه په پښو ودریږي او په خانګړې توګه د کیمیاوي سرې او پلاستیکي پایپونو تولید ته خانګړې توجه وشي. په نږدې راتلونکي کې د سکوکو د مطبعې د احیا د پلان د تیارولو او د سلوګانو په فعالولو پانګونې وشي، په هېواد کې به له ۵۰۰ زره څخه تر یو میلیون ټنه پورې غنمو د زیرمه کولو ظرفیت رامنځته کړي. هر ځای چې تعرفه د داخلي تولید په زیان تماميږي، نو بدله به شي. د فارمسي د صنعت او د نفتو ګازو د تولید اهمیت ډېر لوړ دی. په راتلونکو میاشتو کې به د بازار موندنې، د خدماتو د کیفیت او مدیریت له اړخه د [illegible] تصمیمو د [illegible] کې [illegible] وشي. د ډبرو سکرو او د کانونو د استخراج قراردادونه به بېرته مرکزي شي او د کارکوونکو مصونیت ته به جدي پاملرنه وشي.

ولسمشر محمد اشرف غني

...اداري فساد پر ضد د حکومت د مبارزې ملاتړ وکړ

...ه موخه سیاسي اراده رامنځته شوې او د همدغې ارادې پر بنسټ به لازم بدلونونه رامنځته شي

...ړنوالو ادارو له استازو وغوښتل چې د فساد د خاتمې هڅه ... نګلارې پلې کړي، چې په نورو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کورني او بهرني سیاست شننې

له اداري فساد سره د افغان حکومت د مبارزې د بهیر څارنه دې وشي

تمیم

افغان ولسمشر د اداري فساد پرضد مبارزه نه یوازې ، چې خپل ستر لومړیتوب بللی ،بلکې دا مبارزه یې ډېره ګړندۍ کړې هم ده ،ولسمشر د کابل بانک د قضیې د څېړنې ترڅنګ د دولتي ادارو او په تېره بیا د وزارتونو ټول قراردادونو تر خپلې ژورې څېړنې لاندې نیولې او یوازې یې د ملي دفاع د وزارت د څو قراردادونو په اړوند کې نه میلونه ډالره سپما کړي او ملي بودیجې ته یې اچولې دي دا د ولسمشر تر ټولو مهم او سترګامونه بلل کېږي، ولسمشر د ټولو ټړونونو د ارزونې چارې په خپل لاس کې اخیستي ،او هره اوونۍ د تدارکاتو په ملي کمیسیون کې د ده په مشرۍ غونډه جوړېږي او د ګڼو وزارتونو او ادارو د ټړونونو څرنګوالی تر ارزونې لاندې نیول کېږي ،که هر ټړون د ملي ګټو پر خلاف وي او یا په کې فساد وي ،نو فوراً یې مخنیوی کوي څه موده وړاندې د کلي او ښار جوړولو وزارت ګڼ ریسان د اداري فساد له امله ممنوع الخروج اعلام شول او د تېښتې مخنیوی یې هم وشو، ډېر داسې استدلال کوي ،چې ګټې دا کسان دي په ډاګه شي ،خو په ډاګه شوي هم دي او د ګڼو په فساد کې ورښکېلو کسانو نومونه د رسنیو له لارې بربنډ شوي دي دغه راز د قراردادونو د څېړنې او کنټرول له امله تر لاسه شوې ګټه هم مالومه ده او که هر څوک په دې اړه د روڼوالي او یا حساب ورکولو غوښتنه کوي ،نو ولسمشر او د تدارکاتو د ملي

کمیسیون اداره او غړي تیار دي په هر حال د دې مبارزې په یوازې ،چې ستاینه وشي ،بلکې د اداري فساد پرضد د دې پراخه مبارزې څارنه هم باید وشي له نیکه مرغه د ولسمشر له خوا د اداري فساد د مبارزې ستاینه په نړیواله کچه شوې او ګڼو نړیوالو ادارو د دغه ګام ملاتړ او هرکلی کړی ،خو اړتیا دا ده ،چې د دې مبارزې څارنه هم وشي او کله ،چې په یوه ارګان کې د اداري فساد مخنیوی کېږي ،نو اړتیا ده ،چې مدني ټولنه او نړیوال بنسټونه یې څارنه وکړي ،چې په ښه توګه تر سره شي .پرون هم ولسمشر د نړیوالو ادارو له ګڼو استازو سره په ارګ کې وکتل او د هغه ښاغلي ټینګار دا و ،چې د اداري فساد په ضد مبارزه کې د څارونکو بنسټونو رول ارزښتمن دی جمهور رییس محمد اشرف غني د دغو نړیوالو ادارو له استازو وغوښتل چې د فساد د څارنې هغه بریالۍ تګلارې پلې کړي ،چې په نورو هیوادونو کې یې ښې پایلې لرلې وي ولسمشر غني پرون له غرمې مخکې د اداري فساد پر ضد مبارزې د بنسټونو له یو شمیر مسوولینو سره په کته کې د دغو بېلابېلو بنسټونو د نړیوالو کتونکو لکه Global Integrity witness، د شفافیت څارونکي watch ، د شفافیت نړیوال سازمان Transparency International او په قراردادونو کې د شفافیت سازمان Open contract استازو حضور درلود دوی د اداري فساد پر ضد د مبارزې په لاره کې د جمهور رییس اجنډا او اراده وستایله او وې ویل چې اوس د اداري فساد پر ضد د مبارزې په موخه سیاسي اراده رامنځته شوې او د همدغې ارادې پر بنسټ به لازم بدلونونه را منځته شي د اداري فساد پر ضد د مبارزې د بنسټونو مسوولینو او استازو له اداري فساد سره د مبارزې په اړه خپل وړاندیزونه او طرحې وړاندې کړې او ژمنه یې وکړه چې له اداري فساد سره د مبارزې په برخه کې د دولت د اجنډا بشپړ ملاتړ کوي جمهور رییس له اداري فساد سره د مبارزې په برخه کې د نظارتي بنسټونو په رول د ټینګار په ترڅ کې د شفافیت او مولریت تر منځ په تعادل او توازن ټینګار وکړ او د غو بنسټونو له مسوولینو او استازو یې وغوښتل چې د فساد د څارنې هغه بریالۍ تګلارې پلې کړي ،چې په نورو هیوادونو کې یې ښې پایلې لرلې وي جمهور رییس همدارنګه له یادو بنسټونو وغوښتل چې د افغان حکومت ټولې برخې تر پوښښ لاندې ونیسي او تمرکز یې یوازې د دولت په اجرایي برخو نه وي جمهور رییس د یادو بنسټونو له مسوولینو او استازو وغوښتل چې د ټولنې او خلکو نظریات په خپلو ارزونو کې ځای پر ځای کړي جمهور رییس غني د دولت، څارونکو بنسټونو او مدني ټولنې تر منځ د همکارۍ د تامین لپاره د موثر چوکاټ په رامنځته کولو ټینګار وکړ موږ د ولسمشر دا غوښتنې پر ځای بولو ،هره نړیواله او کورنۍ اداره ،چې د اداري فساد پرضد مبارزه غواړي او یا یې پر افغان حکومت دا د فشار راوړلو لپاره پلمه ګرځولې ، ترې هیله کېږي،چې په لومړي سر کې د اداري فساد پرضد د ولسمشر رغنده او ښتیزې کړنې وستایي او بیا په دې برخه کې ورسره رغنده همکاري وکړي، که یې دا هم په وس نه وي پوره ،نو اړینه ده ،چې د دې مبارزې څارنه وکړي، چې څرنګه تر سره کېږي که دا هم نه شي کولی ،نو بیا دې له بې ځایه نیوکو لاس په سر شي باید مدني ټولنې ،رسنۍ ،کورنۍ او نړیوالې اداري په دې برخه کې د څارنې بهیر پر مخ بوسي او د روڼوالي او شفافیت میکانیزم پیاوړی کړي

سرمقاله

روژه ،اوربند ،سوله او ملي پخلاینه

افغان ولس یو ځل بیا په داسې حال کې د مبارکې روژې لپاره تیاری نیسي ، چې تاریخي او قسم خوړلی دښمن لا د تپل شوې جګړې اور ته تیل ورشیندي او د دغه دښمن په لمسون د هیواد پر بېلابېلو سیمو د وسله والو ترهګرو ، مخالفینو او داعشیانو ټوله ییز بریدونه روان دي. افغان مسلمه امت په داسې حال کې روژې ته تیاری نیسي ، چې د ګڼو کورنیو غړي د همدغو بریدونو له امله پر شهادت رسېدلي او ان د خوښیو او ودونو د ورا پر مېلمنو یې بمي بریدونه کېږي او په کې ګڼو بې ګناه او بې دفاع وګړو ته مرګ ژوبله اوړي. د ملګرو ملتونو د ریوټ له مخې سږکال د نورو کلونو پرتله په دغو بریدونو کې د بې ګناه وګړو د مرګ ژوبلې کچه لوړه شوې ده. بل لوري سږ کال افغان ولس په داسې حال کې مبارکې روژې ته تیاری نیسي ، چې بېرې د جګړې او ښتو له امله ټولې اکمالاتي لارې تړل شوي او په ګڼو ولسوالیو کې د اوړو او خوراکي موادو بیې تر اسمانه لوړې شوې دي. په همداسې حال کې سږ واوربدل ، چې وسله والو طالبانو د مبارکې روژې په میاشت کې د اوربند وړاندیز رد کړی او له بده مرغه ویلي یې ، چې هغوی به په دې سپېڅلې او د ګناهونو د پاکولو په میاشت کې هم دغې غیر اسلامي ، غیر انساني ، غیر اخلاقي او غیر افغاني جګړې او وژنو ته زور ورکوي. په اصل کې روژه ، اوربند ، سوله او ملي پخلاینه د اسلام سپېڅلي ارزښتونه دي، چې خدای جل جلاله او رسول الله صلی علیه وسلم پرې ټینګار کړی دی. روژه یوازې او یوازې له سپېده داغه تر ماښامه پورې د نه خوړلو او نه څښلو په مانا نه ده ، بلکې له ټولو غیر اسلامي او غیر انساني کړنو څخه د هر مؤمن مسلمان ځان ساتلو ته روژه وایي او د ورځې په اوږدو کې ځوان د مېړه او ښځې یو ځای کېدل هم منع دي. دغه راز اوربند هم اسلامي ارزښت دی، نو تر ټولو غوره دا ده ، چې د جګړې د ښکېلو غاړو ترمنځ اوربند وشي او په سپېڅلې روژه کې د بې ګناه وګړو وینه تویې نه شي او د ستر جنایت مخنیوی هم وشي ، ځکه که څوک په مبارکه روژه کې هم د بې ګناه وګړو وژلو ته زور ورکړي، نو دا له ستر او ستر جنایته هم لوړ جنایت دی ، چې په هیڅ توګه د بخښلو وړ نه دی. دغه راز سوله او ملي پخلاینې هم اسلامي او افغاني غوښتنه ده ، چې په کې خیر دی او الله جل جلاله وایي ((په سوله کې خیر دی)) په او غوره دا ده ، چې پر افغان مسلمه امت د تاریخي او قسم خوړلي دښمن له خوا د دې تپل شوې جګړې لمن ورټوله شي وسله وال مخالفین باید پوه شي ، هغه دښمن ، چې دوی یې د ناروا وژنو او بریدونو لپاره چمتو کړي او روزلي ، ان یې د همدوی پرضد بله ډله (داعش) روزلې او چمتو کړې ده، همدا اوس د هیواد په ګڼو سیمو کې د وسله والو مخالفینو او داعشیانو ترمنځ اخ و ډب روان دی او په کې ګڼو وسله والو مخالفینو ته مرګ ژوبله اوښتې ده، بل دا چې له افغان ځواکونو سره د اسلام د دیني عالمانو او مسلمه امت پوخ او نه ماتېدونکی ملاتړ دی، د افغانستان د عالمانو سراسري شورا او څه باندې دریو زرو دیني عالمانو د کورنیو ځواکونو ملاتړ اعلام کړی او پر ټول ولس یې غږ کړی ، چې دغه ملاتړ لا نور هم پیاوړی کړي او اوږه په اوږه د دښمن په وړاندې له کورنیو ځواکونو سره د هیواد او ملي ارزښتونو دفاع او ساتنه وکړي. دلته بل هیڅ داسې دلیل نه شته ، چې دا جګړه او وژنې دې اوږدې شي، نو غوره دا ده ، چې د ټل پاتې سولې لپاره ملي هلې وشي او راتلونکی اختر د خوښیو ، ملي پخلاینې ، سولې او سراسري امنیت او ثبات د نمونوي اختر په توګه ونمانځل شي. دغه راز ملي سوداګر هم باید د مبارکې روژې ارزښتونو ته پام وکړي او د الله جل جلاله د رضا او د دې مبارکې روژې په خاطر دې په بیو کې تخفیف را ولي، چې په دې کې هم د دنیا او هم د اخرت خیر او برکت دی

ملي ګټې باید د سولې او شومو موخو ښکار نه شي

دافغانستان دولت او په سرکې یې ولسمشر غني دافغانانو دکلونوکلونو دیوې ستړې غوښتنې په توګه په هیواد کې دسولې لوړ هدف ته درسیدلو له پاره له خپل ټول ځواک څخه کار اخیستی دی اوپه پایله کې یې ګاونډی هیواد پاکستان دې ته مخولی اواړ کړی دی چې په دغه ګاونډي هیواد کې ټول میشت افغان طالبان اودافغان دولت لوړې ټولې مخالفې ډلې دافغانانو په مشرتابه له افغان دولت سره دسولې دخبرو پرتم کښیږي اوله دې پرته دې دافغان دولت هغه ټولې مخالفې ډلې چې دسولې له خبرو سره مخالفت کوي له خپلې خاورې وشړي، [illegible] اومالي سرچینې دې پرې بندې وچې کړي او ترڅنګ یې افغان حکومت هم باید هیڅ کوم بل هیواد، کومې بهرنۍ کړۍ اویا کوم بل بهرني اویا کورني بنسټ ته دا اجازه ورنه کړي چې دسولې خبرې ددوی دشومو دوه مخو او درواغجنو پالیسو ښکار شي اوزیانونه یې دسولې په اوارزښت تراغېزې لاندې راولي اوپه هیواد کې دښځو دحقوقو، ولسواکۍ اودیارلسو دچارو په برخه کې تېرې دیارلس کلنۍ لاس ته راوړنې پراوبو لاهو کړي. دافغانستان دمشرانو جرګې درییس فضل الهادي مسلم یار دخرګندونو په تایید دافغانستان دسولې دخبرو په اړه دیو سترمهم اوکلیدي هیواد په توګه ګاونډي هیواد پاکستان باید په تیرو دیارلسوکلونوکې دسولې دخبرو له پاره په تیرو پنځه ویشتو ستروالو مهموغونډوکې دترلاسه شویو پریکړو دپلي کولو په اړه خپلې ناغېرۍ اوسرغړونې یا تکراري اوتجربه نه کړي اودسولې دداخل خبرو په نږدې

> **دافغانستان دمشرانو جرګې درییس فضل الهادي مسلم یار دخرګندونو په تایید دافغانستان دسولې دخبرو په اړه دیو سترمهم اوکلیدي هیواد په توګه ګاونډي هیواد پاکستان باید په تیرو دیارلسوکلونوکې دسولې دخبرو له پاره په تیرو پنځه ویشتو ستروا ومهمو غونډوکې دترلاسه شویو پریکړو دپلي کولو په اړه خپلې ناغېرۍ اوسرغړونې یا تکراري اوتجربه نه کړي اودسولې دداخل خبرو په نږدې رانلونکو غونډو کې دې چې سرله سبا په ناروې کې پیلیږي دصادرو شویو پریکړو دپلي کولو له پاره باید ترې تضمین واخیستل شي**

رانلونکو غونډو کې دې چې سرله پرونه په ناروې کې پیل شوې دصادرو شویو پریکړو دپلي کولو له پاره باید ترې تضمین واخیستل شي له دې پرته به دسولې دارمانځنو افغانانو اونوروسوله غوښتونکو ټولنو اوژغورنده غورځنګونو هیلې پراوبو لاهو اوله خاوروسره به خاورې شي دولسمشرمحمداشرف غني په مشرتابه دافغان دولت له لوري په دې وروستیو کې دټل پاتې افغان سولې لپاره هلې ځلې پیل شوې او پاکستاني چارواکو ژمنې کړې دي ، چې وسله وال افغان طالبان به له حکومت سره دسولې په اړه مخامخ خبروته کېنوي، بل لوري دافغانستان د حکومت هم ترټولو سترلومړیتوب په هیواد کې ټل پاتې سوله ده، ددې لپاره افغان ولسمشرمحمداشرف غني پیاوړی پلان جوړ کړی، چې له مخې یې کورني، ګاونډي، سیمه ییز اونړیوال بعدونه په کې رانغښتل شوي دي ، دا چې بېر افغانستان جګړه له بهره تپل شوې اودا جګړه کورنۍ ریښې نه لري، نو اړینه ده،

شاولي قرار

چې دافغاني اواسلامي ارزښتونوله مخې ددې جګړې دپای له پاره اودغه راز په هیواد کې دټل پاتې سولې لپاره بهرنی ټول لاملونه وڅېړل شي اوبېرته کار وشي. پاکستان څنګه په دې برخه کې مهم دی، چې تراغېزې لاندې یې وسله وال طالبان په جګړه کې ښکیل دي اوپه تیرو څو کلونو کې یې دپاکستان په لمسون هرډول سوله ییز وړاندیزونه رد کړي دي. دا سوله ییزې هلې ځلې که په هره به وي اوله پاکستان او ایران پرته په هرځای کې دهر چاله خوا ترسره کېږي، افغان حکومت یې هرکلی کوي او په ځانګړې توګه افغان ولسمشر په دسولې په اړه له طالبانو سره هر راز خبرې په روښانه توګه ترسره کړي، یعنې دسولې په اړه به هیڅ داسې معامله نه کېږي، چې په کې ملي خیانت وشي اویادهیواد دملي ګټو پرخلاف وي. طالبان هم باید دافغانستان د خلکو دملي ګټو په پام کې نیولو سره دسولې له پاره خبرې وکړي، چې په افغان حکومت کې باید هغوی ته ونډه ورکړل شي

۷ مخ

د تروریزم او افراطیت پرضد د ګډې سیمه ییزې مبارزې اړتیا

ش. شاهین

په هیوادکې دجګړې بېړ بهیر د دوام او دښتوستونزو او کړکېچونو ترشا یې له شکه چې دبهرنیو استخباراتي سازمانونو اوسیمه ییزو مغرضوکړیو مستقیم لاس دی اوټل په دې هڅه اوهاند کې دي چې جګړه ځپلی افغانستان اومظلوم افغانان دیو قوي نظام او مقتدر حکومت درلودونکي نه شي،نو په دې توګه تروریزم اوپه مختلفو بڼو تخریبکارو مغرضانه تروریستي کړیو ته روزنه ورکوي تجهیز، تمویل اوسمبالوي یې اوترڅنګ یې خپلې ناوړه موخې اوشوم اغراض تعقیبوي چې له امله یې دملګرې ګران هیواد له ګڼ شمیر ستونزو سره مخامخ دی ، نو له پورته یادو ستونزو سره سره بیا هم دافغانستان د اسلامي جمهوري دولت روان سیاست په ټولیزه توګه دنړۍ اوپه ځانګړې توګه دګاونډیو هیوادونو پروړاندې ټل دښه نیت ، ښه ګاونډیتوب، وروزګلویو اړیکو، دبشر حقوقو ته هم په هراړخیز ډول د درناوي او هم ددغلو حسنه اوبیکو همکاریو پربنسټ ولاړ دی . افغانستان هیڅکله هم نه غواړي چې دګاونډیو اویا هم دنړۍ دکوم بل هیواد په کورنیو چاروکې لاسوهنه وکړي او نه هم پرچاد کوم تیري تکل لري، ځکه چې ټل ژمن جګړه ځپلي ولس ته سوله غواړي په همدې ډول په ګاونډیو هیوادونو اوټوله نړۍ کې دجګړې طرفدارنه دی ، بلکې په ټولې بشري نړۍ کې دسولې دټینګښت اوپایښت هیله لري اوپه مقابل کې یې له نورو هیوادونو څخه هم ټل دښو اونیکو اړیکو اودافغانستان په کورنیو چارو کې دنه لاسوهنې غوښتونکی دی ، نو همدې اصل ته په پاملرنې سره دافغانستان داسلامي جمهوري دولت مشرتابه ټل په هیواد کې دننه اوهم له هیواد څخه بهر په سیمه ییزه اونړیواله کچه په جوړوشویو غونډو ، ناستو اوکنفرانسونو کې دګډون ترڅنګ دنړۍ اوسیمې اړوند هیوادونه په افغانستان کې د دایمي ثبات او نیکمرغه سولې دټینګښت او دهیواد دیارغاونې ، په مختلفو برخو کې په پانګونې ، داقتصادي بنسټونو دپیاوړتیا، اقتصادي ودې اوګڼو نورو برخو کې په رښتیني توګه هراړخیزې مرستې او همکارۍ ته رابللي دي حقیقت دادی چې اوس مهال دسیمې هیوادونه یو داسې ثبات اوسولې ته اړتیا لري، نو دې موخې ته درسېدو له پاره دسیمې او نړۍ دهیوادونو ترمنځ دباور پیاوړتیا اوټینګښت ډېر اړین دی اوپه اوسني عصرکې هم همدا د دوامدارې سولې اوپرمختیا دټینګښت له پاره ترټولو مهمه اړتیا بلل کېږي، په ننني نړۍ کې چیرته چې ځواکونه پالنه اوپښه بلل کېږي ،یوازې دهیوادونو ترمنځ دمتقابل اعتماد، ملي حاکمیت اوځمکنۍ بشپړتیاته د درناوي او همدا راز درښتیني همکارۍ له لارې کېدای شي ددغې لوبې وچې ټولوخلکوته یوه خوندي او هوسا راتلونکې رامنځته شي، په داسې حال کې چې دنظر دخاوندانو په اند نړیوالو مرستو دافغانستان له خلکو سره کمک وکړ چې دغه هیواد دټولنیزې، اقتصادي اوسیاسي پرمختیا لاره غوره کړي، نو اوس دایو واقعیت دی چې دافغانستان دوامداره امنیت او پرمختیا یوازې له ګاونډیو هیوادونو اوټولې سیمې سره دهمکارۍ له لارې په ښه توګه تحقق موندلی شي ، افغانستان اوټوله سیمه دتروریزم، افراطیت او دسازمان موندلو جرایمو په شمول له یو لړګواښونو سره مخامخ ده ، له شک پرته چې تروریزم اونورې سیمه ییزې مغرضې کړۍ دسیمې دسولې او امنیت په وړاندې ترټولو سترګواښ دی ،نو په وړاندې یې امنیتي اوصادقانه مبارزې اوګډو هڅو ته ډېره اړتیا ده ، نوپردې بنسټ په ټولیزه توګه افغان جګړه ځپلی ولس په دې هیله دی چې لومړی په سیمه کې دتروریزم او افراطیت پرضد مبارزه رښتیني شي اوهم یې دتمویل، تجهیز، روزلو اوپاللو سرچینې وچې او په بشپړه توګه له منځه یوړلې شي ترڅو دسیمې دهیوادونو اوسیدونکي د دایمي سولې کورنانه شي او هم داړوندو هیوادونو ترمنځ سوداګریزې ، ترانزیټي اوپه ټولیزه توګه داقتصادي بنسټونو دودې اوپراختیا همکارۍ پیاوړې شي ترڅه چې له امله یې دافغانستان په شمول دسیمې ټول هیوادونه اقتصادي ګټې ترلاسه کړي اوپه دې توګه له نیکمرغۍ اوهوساینې څخه برخمن شي

د خوست دیني عالمانو او مخورو له کورنیو ځواکونو ملاتړ اعلان کړ

د جوزا میاشتې په پنځه ویشتمه دخوست ولایت د سولې د ولایتي کمېټې په انګړ کې شاوخوا دوه سوو دیني عالمانو او د بېلابېلو قومونو مخورو مشرانو د غونډې په ترڅ کې د افغان ملي امنیتي ځواکونو او په هیوادکې د ملي یووالي حکومت له خوا د سولې او ثبات د ټینګښت په لاره کې له پیل شویو هڅو غوڅ ملاتړ په ډاګه کړ. دیني عالمانو او قومي مخورو مشرانو د خبرو پرمهال د افغان حکومت پر ټولو وسله والو مخالفینو غږ وکړ، چې په هیواد کې دې تپل شوې پردۍ جګړې ته دپای ټکی کېږدي او د سولې لارې دې خپله کړي. مولوي بخت زمان،مولوي نصرالله قاسمي،قاري عارف او قومي مشرګل نواز د نورو په استازیتوب وویل چې د افغانستان ټول خلک او حکومت مسلمانان او تر بل هرچا زیات خپلو دیني او مذهبي عقایدو ته وفادار دي، نو په همدې اساس دې د سیمې او نړۍ ترهګرې او استخباراتي کړۍ د افغان وژنې له تمویله لاس واخلي. دوی په خلکو غږ وکړ، چې د خپلو ملي امنیتي ځواکونو او په لوبه کې له افغان حکومت څخه غوڅ ملاتړ ته ادامه ورکړي او ځانته ددې موقع ورنه کړي، چې د حکومت ملکي او نظامي مامورین چې د همدې ملت بچیان دي، په بمونو او تروریستي بریدونو سره زیانمن کړي. یادو علماوو او مشرانو ژمنه وکړه، چې د سولې او ثبات د ټینګښت لپاره په دخوست هرې لرې پرتې سیمې ته سفرونه کوي، خلک به د اسلام د مقدس دین له نظره د سولې په ګټو ، اجرونو او اهمیت خبروي، ترڅو ددې ولایت هروګړی د سولې د راوستو په لاره کې په اغېزمنه توګه عملي قدمونه واخلي. په دغو مراسمو کې دخوست د ولایتي اداري په استازیتوب د ولایت دمقام ویاند او د مطبوعاتي چارو مسوول ښاغلي محمدخدراب دخوست له دیني عالمانو او مخورو مشرانو مننه وکړه چې د سولې او امنیت د ټینګښت لپاره یې مهمه غونډه رابللې ده. دده په وینا دا ډول غونډې کولی شي، چې په دې ولایت کې سولې ، ثبات ، وروزګلوۍ او غوره پرمختګ ته ښه زمینه مساعده کړي، خدراب وویل دخوست ولایتي اداره ژمنه ده، چې د خپلو خلکو د سر او مال د خوندیتوب لپاره په خپلو تلاشونو ته دوام ورکړي او هغه خدمات به سرته ورسوي کوم چې ددې ولایت د اوسني پرمختګ سبب ګرځي

روغتیا او ژوند

خونریزی های بعد از ولادت (PPH post partum hemorrhage)

تعریف

▪ خونریزی مهبلی که بیشتر از 500 ملی لیتر و یا به هر اندازه که باعث مشکلات سیستم قلبی و عایی گردد، میباشد

▪ خونریزی مهبلی بعد از ولادت ابتدائی و ثانوی

▪ واقعیت (FACT)

▪ مقدار تخمینی ضایعات خون ظاهراً کم میباشد، اکثراً نصف ضایعات واقعی

▪ خانم هاییکه اندازه هیموگلوبین شان کم باشد آنها کمتر ضایعات خونریزی را تحمل میکند

عوامل

▪ اتونی رحمی

▪ باقی ماندن پلاسینتا و یا یک قسمت آن

▪ پاره شدن رحم، عنق، مهبل، پرینیوم

▪ مشکلات در تخثر خون

▪ تدور رحم

▪ انتان (PPH ناوقت)

باید بصورت آنی و موثر تداوی گردد

▪ تمام کمک هاراکه میتوانید انجام بدهید

▪ بهترین تداوی عبارت از وقایه میباشد

تداوی ارزیابی عاجل

▪ ارزیابی برای علایم شرایط ذیل و اجرای اقدام مناسب قبل از رویدست گرفتن مراقبت بیشتر، صورت گیرد

▪ اتونی رحمی (رحم نرم / منقبض نمی باشد)

▪ پارگی های پرینیم، مهبل و عنق رحم

▪ باقی ماندن پلاسنتا و یا بعضی سگمنت های پلاسنتا در داخل رحم

▪ پارگی و یا دور خوردن رحم

▪ خونریزی زیاتر بعد از ولادت

▪ در صورتیکه علایم اتونی رحمی موجود باشد

▪ 10 یونت اوکسی توسین از طریق عضلی تطبیق گردد

مثانه تخلیه گردد، در صورت ضرورت برای شان کتیتر توصیه گردد

▪ در صورتیکه خونریزی ادامه پیدا کند

▪ توسط دو دست بالای رحم و یا بالای شریان اورتا بطنی فشار وارد گردد

▪ اوکسی توسیک اضافی مانند میزوپروستول، ارگومیترین و در صورت موجودیت پروستاگلندین برای مریض تطبیق گردد

▪ اگر باز هم خونریزی ادامه داشته باشد بصورت عاجل باید مریض ریفر و انتقال شود

▪ در صورتیکه خونریزی متوقف گردد، باید اقدامات دیگری انجام شود و همچنان در هر 2 الی 3 ساعت هیموگلوبین مریض اندازه گیری شود

تطبیق اوکسی توسین در اتونی رحمی

مضاد استطباب	دوز اعظمی	دوز ادامه	دوز و طریق تطبیق	ادویه
از طریق ورید حتی بشکل آهسته نیز تطبیق ننمائید بجز اینکه با مایعات تطبیق گردد	بیشتر از 40 یونت بصورت 0.02-0.04 یونت در یک دقیقه تطبیق ننمائید	20 یونت از طریق ورید در 1000 ملی لیتر سیروم به سرعت 40 قطره در یک دقیقه	10 یونت عضلی یا 20 یونت وریدی در 1000 ملی لیتر نارمل سالین به سرعت بیشتر از 60 قطره در یک دقیقه و یا 5-10 یونت بشکل آهسته از طریق ورید	اوکسی توسین
فشار بلند خون و موجودیت امراض قلبی	5 دوز (بصورت مجموعی 1 ملی گرام)	0.2 ملی گرام بعد از 15 دقیقه تکرار کنید و در صورت ضرورت بعد از 4 ساعت باز تکرار شود	از طریق عضلی یا وریدی بشکل آهسته به سرعت 0.2 ملی گرام	ارگومیترین

تداوی

▪ این یکی از اختلاطات تهدید کننده زندگی بوده که

▪ به رحم مساژ داده شود

▪ از طریق ورید مایع؛ با 20 یونت اوکسی توسین در یک لیتر مایعات، و یا او آر اس آغاز گردد

در صورتی که مریض با تداوی فوق جواب نداد دلایل دیگر اتونی دریافت گردد

رنځوریار فهیمه ولی

پرسیټامول د امیدوارو مېرمنو لپاره زیانمن دي

زموږ خلک، چې دارو درمل بې احتیاطه کاروي او په ځانګړي توګه د درد او تبو لپاره پراسټامول د هر چا په جیب کې پرتې وي او داسې فکر کوي، چې دا خو یو ډول محفوظ او سالم درمل دی او هر څوک یې هر وخت کارولای شي، مګر ډاکټرانو په خپلو نویو طبي څېړنو کې ویلي، چې د پرسټامول له کارولو سره باید ډېر احتیاط وشي، په ځانګړي توګه ښځې باید د حمل پر مهال د پراسټامول له کارولو تر ډېره ځان وژغوري؛ ځکه چې دغه درمل د مور په خېټه کې د ماشوم صحت ته زیان اړوي. د ایډنبرا طبي پوهنتون په څېړنه تازه څرګنده کړې ولي، که د حمل پر مهال اووه ورځې په پرله پسې توګه پراسټامول وکارول شي، نو له دې سره د ماشوم بدن «ټیسټوسټیرون» هارمون تولید بندېږي، چې له امله یې د نارینه ماشوم

د بدن غړو او صحت ته زیان اوړي. ډاکټران وايي، چې د حمل پر مهال باید د درد درمل هڅکله ونه خوړل شي او پرسټامول باید د سخت درد او اړتیا پر مهال ډېر لږ وکارول شي او هغه هم د متخصص ډاکټر په مشوره. د برتانیې ډاکټران وايي، چې پرسټامول په هغو درملو کې شمېرل کېږي، چې حامله ښځې یې د سخت درد پر مهال د ډاکټر په مشوره خوړلای شي. مګر د دې لولو څېړو تر څنګ نوې طبي څېړنې وايي، چې د پرسټامول له خوراک سره د مور په خېټه کې د ماشوم لپاره تولیدي ستونزې پیدا کېږي. ډاکټران په یوه خوله دا وايي، چې د حمل پر مهال پراسټامول خوړل د نارینه ماشوم پر صحت ډېره بده اغېزه کوي او حامله ښځو ته د ډاکټرانو مشوره همدا ده، چې د سخت درد پر مهال هم یوازې د متخصص ډاکټر په مشوره پراسټامول لږ تر لږه وکاروي او تر ډېره باید هڅه وکړي، چې دردونه وزغمي.

مرض ویروسی ایبولا (Ebola virus disease (EVD

مرض ویروسی ابولا (EVD) که بنام تب هیموراژیک ابولا (Ebola Hemorrhagic Fever) یا به طور ساده ابولا (Ebola) یاد میگردد و یک مرض شناخته شده ویروسی خطرناک برای انسانها و حیوانات دیگر میباشد، در سال 1976 میلادی برای اولین بار در سودان (Sudan) و کانگو (Dr congo) ظاهر شده و شیوع پیدا کرد

ابولا (Ebola) یک مرض شدید و غالباً کشنده بوده که تا به حال برایش کدام تداوی مخصوص موجود نمی باشد و هم چنان تا به حال با واکسین هم وقایه نمی گردد تا از بمیان آمدن مرض جلوگیری گردد

این مرض در قسمت های مختلف افریقا باعث مرگ و میر یک تعداد زیاد افراد گردیده است و مرگ و میر از سبب این مرض بین 25% تا 90% و بطور اوسط در حدوده 50% میباشد. بیشترین مرگ و میر درین مریضی از سبب پایین آمدن فشار خون از سبب ضایع شدن مایعات بدن بمیان می آید که مشخصاً 16 - 6 روز بعد از ظاهر شدن اعراض بوجود می آ

پنج نوع شناخته شده ویروس موجود میباشد که از جمله انها 3 نوع آن بسیار خطرناک میباشد و زنجیرهای شدیداً خطرناک آن در حدود 90% باعث وفیات در انسانها می شوند

دوره تفریخ مرض: دوره تفریخ مرض از 2-21 روز را در بر میگیرد و در این مریضان مرگ غالباً از سبب عدم کفایه چندین عضو (Multiple organ failure) و تکرور یا از بین رفتن انساج (Tissue death) بمیان می آید

اعضای که تحت حمله ویروس قرار میگیرند عبارت اند از

• حجرات کبدی (Hepatocytes) که اکثراً این حجرات دارای وظایف مهم میباشند و وظایف خود را از دست میدهند

• حجرات اندوتلیال (Endothelial cells) که سطح داخلی اوعیه دموی را تشکیل داده است، از سبب تهاجم ویروس ایبولا تخریب میگردد

• حجراتیکه باعث phagocyte میشوند. وظایف حجرات خون که باعث جذب و بلع particle های اجنبی میگردند، مختل میگردد

منبع مرض (Source): افریقا یک نوع مخصوص یک حیوان که بنام Fruit bat یاد می گردد، احتمالاً میزبان طبیعی برای ویروس Ebola دانسته شده است

انتقال مرض (Transmission)

این طور فکر میگردد که Fruit batهای منتن، مرض را به انسانها منتقل میسازند. هم چنان به صورت غیر مستقیم از طریق خوردن گوشت حیوانات دیگر (مثل گوشت آهو و شمپانزی یا گوریلا) که بواسطه Fruit bat های منتن با ویروس ایبولا منتن شده باشند، مرض به انسانها منتقل گردیده و انسانها به مرض مصاب می شوند

طریقه های که انتقال در آن ها ممکن میگردد قرار ذیل اند:

✓ تماس بسیار نزدیک (close contact) با خون، افرازات، اعضا و مایعات بدن حیوانات منتن زنده و یا مرده

✓ مصرف کردن یا خوردن گوشت حیوانات منتن با ویروس ایبولا

✓ وسایلی که با ویروس منتن شده باشند و مورد استفاده قرار بگیرند

اعراض و علایم مرض: اعراض و علایم مرض قرار ذیل میباشند

در مرحله اول شروع ناگهانی تب، بی اشتهایی، سرفه، سرخی چشم، مشکلات تنفسی، مشکلات بلع، ضعیفی شدید، درد عضلات، سردردی و گلو دردی بمیان آمده که با استفراغ، اسهال، اندفاعات جلدی (Rash)، مختل شدن وظایف کلیوی و کبدی و خونریزی های داخلی و خارجی تعقیب میگردد

وقایه از مرض Ebola: از تماس با مریضان مشکوک به مرض ایبولا خود داری گردد و در صورت مواجه شدن با حوادث مشکوک تدابیر محافظوی اتخاذ گردد و لباس های محافظتی مثل ماسک، دستکش، لباس، چپن، عینک های محافظتی، پاپوش وغیره پوشیده شوند

تدابیر جلوگیری و کنترول از انتان باید روی دست گرفته شود یعنی وسایل بصورت مکمل و دقیق باید تعقیم و به صورت معمول و روتین مواد ضد عفونی کننده استعمال گردد

مریضان که مصاب به تب هیموراژیک ایبولا هستند، باید از تماس شان با اشخاص که تدابیر محافظتی برای شان مهیا نگردیده است جلوگیری صورت بگیرد. از تماس با حیوانات که مشکوک میباشند خود داری گردد. تا به حال کدام واکسین برای وقایه از مرض موجود نمی باشد

رنځوریار دوکتور محمد موسی «قانعی»
ترینر متخصص امراض داخله اطفال در شفاخانه صحت طفل اندراګاندی

محرقه (وچکی)

اپیډیمولوژي: محرقه په هندوستان او په مختلفو هېوادو کې چې د حفظ الصحې شرایط خراب وي په اندیمیک ډول وجود لري. د ناروغۍ سببي عامل salmonella enterica,subspeciesenterica, serotypetyphi s.paratyphi A,s.paratyphi B,& S.pratyphi C څخه عبارت دي. د ممتن شخص په واسطه د ناروغۍ باسیل په تشو بولو او د کوبولو کې خارجوي چې د غذايي موادو او د اوبو د ممتن کېدو سبب کېږي. د ناروغۍ ناقل شخص کولای شي چې د ناروغۍ باسیل دري میاشتې وروسته هم محیط ته خارج کړي او کولای شي چې د زیات وخت لپاره د ناروغۍ د انتقال سبب شي. دغه ناروغي د کال په هر فصل کې موجوده وي او اکثراً په ټوبې کې واقع کېږي.

پتالوژي: سلمونېلا له بلع کولو وروسته د کولمو د میکوزا څخه تېرېږي او د کولمو د الیوم برخه کې لمفوي انساجو ته ځان رسوي. د ناروغۍ د اعراضو په منځ ته راتلو کې د انتان تعداد، زیاتوالی د معدې تیزابو کموالی او د انتان اتني جن ډول لري. د ماکروفاژ په واسطه باکتریاوې را اېساریږي د وینې د جریان په واسطه thoracic duct ته ورل کېږي چې د ابتدايي بکتریمیا په نوم یادېږي کله چې انتان وینې ته داخل شي د تبې د منځ ته راتلو سبب کېږي، انتان د وینې په واسطه په نورو او د هډوکي مغز ته د لور ډېرښت لپاره ځان رسوي، په ریتکولو اندوتلیل سیستم کې په زیات مقدار سره د اورګانیزمونو خوشې کېدل د ثانوي باکتریمیا او د کلینیکي اعراضو د منځ ته راتلو سبب کېږي په کولمو کې د مزمنو التهابي حجراتو د انفلترېشن لپاره په عضوه payers patches دي. د دوهمې هفتې په آخر کې د کولمو په لمفوي انساجو کې زخم پیدا کېږي. له یې سره نږدې د کولمو په mesenteric lymph nod کې رسوب او موضوعي نکروزس پیدا کېږي، همدارنګه توري کې congested او لویږي، د سږو د هوایي لارو التهاب منځ ته راځي، د کمزوري حفظ الصحې له امله د غوږ paroditis التهاب د ناروغۍ نوروستي اختلاطاتو څخه دي

کلینیکي منظره: د ناروغۍ د تفریخ دوره 14 ورځې ده (3-60days) په هر عمر کې راتلی شي، خو له دوه کلنې څخه لاندې عمر کې نه راځي ځکه چې کوچنی له مټې غذا سره نه مخامخ کېږي.

ناروغي اوله هفته: د ناروغۍ اعراض په تدریجي ډول منځ ته راځي په ناروغانو کې step ladder pattern of fever منځ ته راځي چې په لویانو کې عام نه دي، په ناروغانو کې تبه په تاخانې ډول لوړېږي، سردرد، کانګې او په ناروغ کې قبضیت، خو ځیني وخت کېدای شي چې اسهال او د ګېډې درد ولري، د ناروغ ژبه خندې باداره او منځنۍ برخه یې صافه وي په ماشومانو کې تبه ډېره کاریدا تړوه عامه نه ده ... په وخت کې پلس رېټ لوړېږي د ناروغۍ په شپږمه ورځ جلدي رش لیدل کېږي د ناروغ په سږو کې crops او ...

ناروغي دوهمه او دریمه هفته: د ناروغ ځینې معمولا پرېښدلی توکسیک وي د ناروغ توري لویږي او سختي ... لاندې ... وي د ناروغ په سږو کې رالونه اوریدل کېږي، که چېرې توکسیمیا شدید حالات غوره کړي نو د ناروغ شعوري حالت په هراوي او بې علاقې ... او بې سده وي همدارنګه بکیدل، لیونوب او د جلدو ترشکېدو پورې د ناروغ حالت رسېږي

تشخیص: د ناروغۍ تشخیص د هېماتولوژیک علامو په واسطه کېږي په اندیمیک ساحو کې هغه تبه چې د اوو ورځو څخه زیاتې دوام زیات شي باید محرقې ته مشکوک شو که چېرې ناروغ ددې سره برسېره ... ولري نو تشخیص نور هم ... کېږي ... وخت نو پر کلوز له محرقې سره غلطېږي

لابراتواري معاینات

دویني معاینه: دویني معاینه اکثره نورماله وي او یا لیوکوسایت اندازه د نارمل حد څخه کمه وي همدارنګه ترومبوسایتوپینیا او ... موجوده وي

کلچر په اوله هفته کې د وینې کلچر 75% مثبت وي، د هډوکي مغز کلچر له 90% څخه زیات د ناروغۍ په تشخیص کې اهمیت لري په ... ناروغانو کې د هډوکي مغز کلچر ... وي، د کولمو د ... د ناروغۍ په تشخیص کې ډول لري، له دوهمې هفتې وروسته د کوبولو او تشو بولو کرنه هم مثبته وي. بي سي آر (PCR) د وینې د کرنې څخه حساسه معاینه ده

سیرالوجي ټېست: د ویډال معاینه د ناروغۍ د 7-10 ورځې وروسته (1/80) څخه زیات وي. antibody titer(O) somatic antigen لوړوالی په حاد انتان ... دلالت کوي. د antibodies (H) Flafellar antigen لوړوالی د ناروغۍ د ډول موږنه په ګوته کوي. (typhoid or paratyphoid A or B)

تفریقي تشخیص

ملاریا، کالاازار، انشفايي، بروسیلوزس، سب اکیوټ باکتریل اندوکاردیتس، انفکشن مونونوکلیوسیس، لیپټوسپیروسیس، ... باید سره تفریق شي

درملنه

وصفي درملنه: کلورامفینیکول 50-100mg/kg/day په څلورو دوزو له 10-14 ورځو پورې، امپي سلین 100-200mg/kg/day په څلورو دوزو بانډي، اموکسي سلین 100mg/kg/day په څلورو دوزو بانډي ورکول کېږي، کوټریمېکسازول 6-8mg/kg/day او همدارنګه Furazolidone 10mg/kg/day هم په تاثیر لري. د ... له مخې د کلورامفینیکول استعمال د دوا په مقابل کې د مقاومت د زیاتوالي، د ناروغۍ د رېلپس، د هډوکي د مغز د توکسیتي او همدارنګه د ... لوړوي.

هغه ناروغان چې له دوا سره مقاومت لري نو د دریم جنریشن سفالوسپورین په تاثیر لري، ceftriaxone 50-100mg/kg/day د ورځې یو یا دوه ځلې له (5-7) ورځو پورې، cefixime 10-20mg/kg/day دوه ځلې د خولې له لارې د 7-10 ورځو پورې ورکول کېږي، fluoroquinolones هم ورکول کېږي ... نو ځکه یې استعمال محدود دی چې د خولې د لارې اندازه 20mg /kg day دوه ورځې دوه ځلې او د رګ د لارې اندازه یې 10mg/kg/day دوه ځلې له 3-10 ورځو پورې ورکول کېږي، دوهم جنریشن سفالوسپورین او امینوګلایکوسایډ ورکول کېږي، که چېرې ناروغ د محرقې له امله شاک ته تللی وي سټروید اله دوزه ورکول کېږي لومړي 3mg/kg په تعقیب یې 1mg /kg ورکول کېږي که چېرې نوبیاره ریلپس وکړي نو سټروید د ورکړې موده هم اوږدېږي

تقویوي اهتمامات

ناروغ ته د نرسینګ او ساتنه ... وشي، غذايي حالت ته دې توجه وشي، مایعات او الکترولایت یې برابر شي، ځینې لپاره دې ناروغ ته اهتمامات ونیول شي.

د ناروغۍ د ناقل درملنه

د ناقل درملنې لپاره Ampicilline 200mg/kg/day د خولې د لارې او یا سفترياکسون سیپروفلاکسین د رګ د لارې 4-6weeks پورې ورکول کېږي

د اختلاطاتو درملنه

که د کولمو د وینې بهیدنه موجوده وي ناروغ ته دې وینه ورکړل شي که د کولمو سوري کېدنه موجوده وي ناروغ دې د جراحي ډاکټر ته ولېږل شي

وقایه: ناروغ دې تجرید شي، ناروغ دې تشې بولې او د کې بولې په مقعب ځای کې وکړي، خوارین د خوراک توبې دې ضد عفوني شي او هغه ماشومان چې ورسره تماس ولري واکسین دې شي

ډاکټر میوند ترینر متخصص شفاخانه تخصصي خوست

ادب ، تاریخ او فولکلور

«افغانستان و بازار آزاد» کتاب له چاپه راووت

که په ظاهره د ازاد بازار مفهوم او ماهیت را وڅېړو، نو دا کلمه په عام ډول په اقتصادي سکتور کې دکاري آزادو فعالیتونو مجموعه ده، خو ترڅنګ یې په لږ او ډېره کچه په نورو برخو کې هم استعمالېږي چې وایي آزادي ده، دموکراسي ده، وایه چې څه وایې او کوه چې څه کوې، په اقتصادي ډګر کې یې د استعمال موارد څکه ډېر دي کله چې دازاد بازار نوم واورېدل شي، نو په ټیټه کچه داورېدونکي په ذهن کې په ورځېنو چارو کې د یو په مقابل کې د اجناسو د راکړې ورکړې او تبادلې بهیر ګرځي، خو په لوړه کچه بیا د ازاد بازار تولیدي روابط د مولدینو او عرضه کوونکو په خود ارادیت کې څېړي او په دې بازار کې یوازې دپانګوالو په لوړو اقتصادي فعالیتونو اچول کېږي یا په لنډه توګه په ازاد بازار کې ټول اقتصادي فعالیتونه بالکل ازاده بڼه لري، مستهلکین او حکومت په دغه بازار کې د یو پر کنترول حق او صلاحیت نلري، خو دغه بازار په هغو پرمختللو هېوادو کې چې لوړې پانګې لري ښکلې بریښي څکه په پانګوالو هېوادونو کې اقتصادي مناسبات د عام ولس په ګټه په سیالۍ په مثبت لوري

میلان لري او هر پانګوال د ډګر دګټلو لپاره ډاسې خدمات عرضه کوي چې د ملک او خلکو په ګټه یې وي

اوس را خو اصلي خبرې ته، که چیرې د آزاد بازار، اصطلاح له اقتصادي محدودې نورو سیاسي، فرهنګي او قومي اعادونه لاره ومومي نو دا کلمه بیا

په علمي مفهوم له خپل اصلي مسیر نه انحراف کوي، نفي کېږي، ورانې پېښوي اودخپل مفهوم پر خلاف سخته خطرناکه تمامېږي، څکه دلته بیا ازاد بازار د بیان د ازادۍ کاذب مفهوم اخلي او دبیان ازادي بیا په هغو هېوادونو کې چې چارواکي یې سیاسي بلوغ نلري د شخصیتونو او قومونو دارښتونو

دجرحې وسیله ګرځي، څکه په دغه ازاد بازار کې بیا هغه څوک دډګر د سرسړي ګرځي چې د ټوپک په زور دسیاست ډګر ته را غلي وي او یاهم له کوم بل پلوه؟ استکبار په ملاتړ مجاري قدرت ته رسېدلي ددوی کړنو ته په وصاحت

ارزښتونو ته درناوی نه کوي، په دغه آزاد بازار کې بدماشان خپل بریالیتوب یوازې په بدغوني او بدملني کې لټوي او پرهغه څه فکر کوي چې د نورو خورونه په کې نغښتي وي په دغه بازار کې په پوښتنو مشخصو یوازې د یوه هېواد افراد او قومونه نه، بلکې په ډلې بدمرغه پروسه

کې کله نا کله بدغوني ګاونډي هېوادونه هم د عاطفي او حس ګاونډیتوب تراکتونه شانه پرېږدي

زموږ د پورتنۍ سریزې مصداق د «افغانستان وبازار ازاد» په نامه د هېواد د پیاوړي لیکوال او شونکي ښاغلي مصطفی عمرزي هڅه لیکل شوی کتاب دی چې په دې وروستیو ورځو کې له

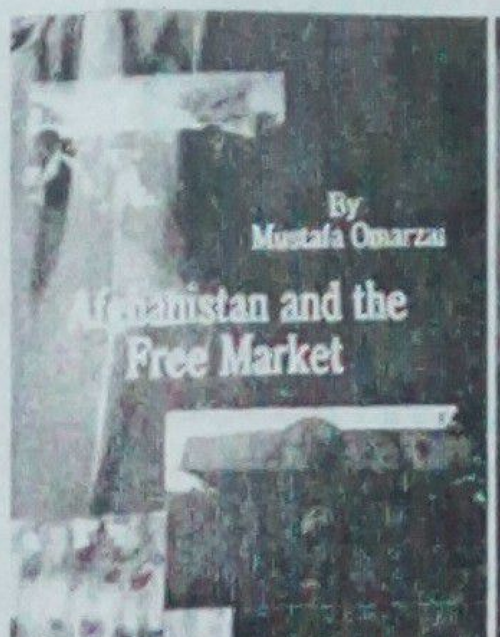

چاپه را وتلی او موږ په ډېره ژوره توګه مطالعه کړی دی، په دغه کتاب کې زور ډګر ویونکي او هغه کسان چې د جهرني استکبار په ملاتړ مجاري قدرت ته رسېدلي ددوی کړنو ته په وصاحت

ورکړل شوي او په دغه مبحث کې موږ په دغه نوي چاپ شوي کتاب مشننه کره کتنه هم کړې ده، څکه پورتني موارد په دغه کتاب کې په ډېر علمي انداز کې څېړل شوي او تشریح شوي دي او ټول مندرجات یا منځ پانګه یې په پوره منطقي دلایلو ښکلي شوي ده او د زورورو د

منفي اعمالو غندنه او ددوی د نړیوالو ملاتړیو او هغو هېوادونو چې زموږ په ګاونډ کې پراته دي او ددغو کړیو په مرسته او نیغ ملاتړ د فرهنګي فعالیتونو تر عنوان لاندې لاسوهنې کوي، غندنه شوې ده، دغه کتاب په ۳۷ مخونو کې په افغاني دري په ۱۳۹۴ کال په ۳۹ عنوانونو کې چاپ شوی دی چې د ازاد بازار پر اقتصادي ماهیت نه، بلکې دازاد بازار په چوکاټ کې یې د بدغونو افرادو دګاونډیو او سیمې د نورو هېوادونو د منفي مداخلو او لاس وهنو په اړه علمي او ویونکي رڼا اچولې ده او دهغه چا پر اعمالو یې چې ددغه ملک بنیادي دښمنان دي ښه څېړنه کړې ده نو هغه یې د افغانستان خلکو ته وروپېژندلي دي ددغه کتاب مطالعه او لوستل ټولو هېوادوالو ته سپارښتنه کوم، افغانستان اوس په څرګنده توګه په سړوبه دبګ ته ورته دی چې د زمانو توپانونو هر ډول حلې او خطې پکې غورځوي که له شف شف نه تیر شو، ګاونډیو هېوادو خپلو او پردیو پر دغه ملک هېڅ صرفه ونکړه او خومره یې چې وس و دومره زیان یې ورواړاوه څکه د افغانستان په مورد کې منفي حرکتونه نن دوی ته عبرت سکاري او نړیوالې ټولنې هم لکه څرګنده یې چې ژمنه کړې وه له دغه ملک سره وفاداري ونه ښوده او دغه ملک یې لا په رسوایو کې دګاونډیو هېوادو لاسونو ته خوشې کړ

حیات الله حلیم

څېړنپوه محمدعارف «غروال»

ځوانان دې د پښتو ژبې د بډاینې لپاره ډېرې هلې ځلې وکړي

څېړنپوه محمدعارف غروال، دافغانستان دعلومو اکاډمۍ دژبو او ادبیاتو دمرکز غړی دی اودپښتو ژبې دجوړ لپاره یې شل توکه پښتو ادبي اوتاریخي کتابونه لیکلي دي ښاغلي غروال عمر بوخ دی، خو بیا هم دپښتو ژبې دبډاینې لپاره یې ډېر وخت دکتاب لیکلو پرچارو لګولی دی، داچې دغه لیکوال تراوسه څو ادبي اثار لیکلي، په دې اړه هېواد ورځپاڼې ورسره مرکه کړې ده، چې ستاسې درنو لوستونکو پاملرنه ورته رااړوو

پوښتنه تراوسه مو څو کتابونه په کومو برخو کې لیکلي دي؟

ځواب یو ادیب اولیکوال هڅه کوي چې دخپلې ژبې دبډاینې لپاره هغه څه خپلو خلکوته وړاندې کړي، چې هغوی ورته اړتیا لري ځکه، چې پښتو ټولنې ته دغږې په توګه راغلم، تراوس مهال پورې مې داکوښښ کړی، چې دپښتو ادبیاتو په اړه ډېرې پلټنې وکړم، ترڅو زموږ هغه شفاهي ادبیات، چې له راټولولو پاتې شوي دي، پر هغو کارو کړم، په دې اړه مې یو اثر هم چاپ شوی دی، پښتو لنډۍ یا لنډ شعر او یو مصرعي بیت دی، چې په هغه کې دلنډ کې مفهوم دی،

چاپ شوی دی او همدارنګه په ولسي ادبیاتو کې دښکړو شرنګ بل اثر دی، چې دهېواد دمعاصرو شاعرانو دکلام دنمونو هغه غور چاپ دی، چې دوطن ملي احساس اوټولنیز اړخونه په کې ډېرښه منعکس شوي دي زما په دغه اثر کې زما نوم نه دی لیکل شوی ددې ترڅنګ مې په ډله ییزو پروژو کې ډېر کار کړی دی اودرحمان بابا د دیوان د انتقادي متن په برابرولو کې مې برخه اخیستې اوهغه ما چاپ کړی هم دی

ده ریانه کړه ددولت لواټي دیوان هغه هم یوه ټولنیزه پروژه وه او همدا راز یوبل دیوان دحبیب الله دیوان دی، چې هغه هم زما په نامه نه، بلکې په مستعار ډول نشر شوی دی دهغه دیوان مقدمه او متن ما لیکلي وو یا چې زه له وطنه ولاړم او کلي راڅخه پاتې شو د ادیبانو ترڅنګ خیني تاریخي کتابونه مې هم ولیکل، چې یو له دغو کتابونو دغازي میرک خان خدران د غورځنګ اثر دی میرک خان خدران یو ملي او مجاهد شخصیت و اوبل دمېرې ملاصاحب و، چې دباجوړ یو غازي شخصیت و، دهغه دغزا او هلو ځلو په اړه مې هم یو اثر لیکلی او چاپ شوی دی بل دچکنور ملاصاحب دی، چې هغه مهال یې له انګریزانو سره جګړې کولې

غروال ځانګړې کړه ددغو ټولو آثارو ترڅنګ دجهادي ادبیاتو په اړه مې هم یو اثر لیکلی دی او هغه اشعار، چې دجهاد او مقاومت په اړه مجاهدو لیکوالو اوشاعرانو لیکلي دي دهغو یوه مجموعه مې هم چاپ کړې ده زما دشعرونو دری مجموعې هم چاپ شوې او وېتل شوې دي دوه ټوکه یې او یوه مجموعه دمونه اوعمونه ترسرلیک لاندې چاپ شوې او وېتل شوې ده سره یو پردې څه ژباړې

مې هم کړې دي، دا ددې لپاره، چې یوه ژبه هغه مهال بډایه کېدای شي، چې دنورو ژبو دمعتبرو موادو دژباړلو چارې تر سره شي څه دهېواد په دننه کې او څه له هېواده دباندې زما دکتابونو شمېر کابو ۲۰ ټوکونه رسېږي چې په دې کې په پښتو ادب کې دسولې انعکاس هم شاملېږي دغه اثر چاپ شوی دی

پوښتنه دپښتو ژبې دادیبانو دبډاینې لپاره څه باید وکړو؟

ځواب ځوانان دې دپښتو ژبې د بډاینې لپاره خپل علم بشپړ کانږي دلیکوالو

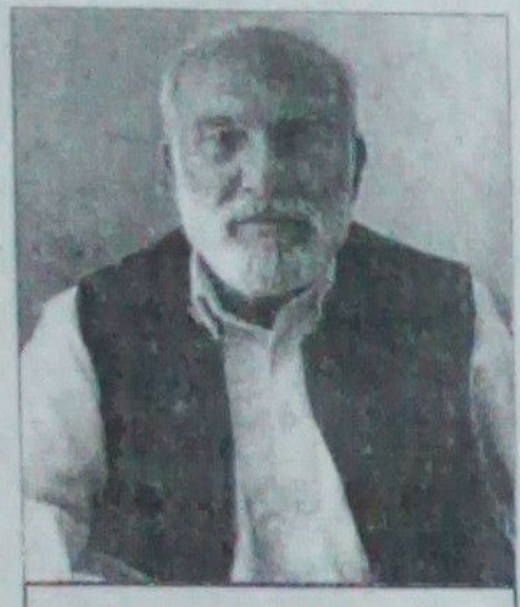

ساغلي محمد عارف «غروال»

دخپرنو او تحقیقاتو ترڅنګ پښتو ژبې ته دنورو ژبو دژباړلو له لارې دموادو ژباړل دپښتو ژبې په بډاینې کې ارزښت لري که موږ په خپله ژبه کې مهم علمي آثار لرو، نو بیا به دې ته مجبور نه شو، چې بهرنیو ژبو لکه انګریزي ته مخه وکړو په داسې یو حالت کې هغه څه ته چې اړتیا پیدا کړو په خپله ژبه کې یې پیدا کولای شو، نو ژباړه زما لپاره ډېر ارزښت لري، چې له نورو ژبو پښتو ته ژباړې وشي اوپښتو ژبه بډایه کړای شي

پوښتنه پښتو ادبیاب دتېرو څلورو لسیزو په برله څنګه ارزوې؟

ځواب دتېرو څلورو لسیزو وړاندې ادبیات

او یا وروستي ادبیات دعمیروله پلوه سره بېل شوي دي، چې د سردار محمد داودخان له شهادت نه وروسته دغو ادیبانو دوه حوزې لرلې، یوه حوزه دکابل د حکومت تر واکمنۍ لاندې اوبله دهجرت دکلونو ادبي حوزه وه دغو دواړو ادبي چاپېریا لونو ... اودخپلو هڅو خلو پرېښت لیکنې کولې، داستانونه یاکیسې، او ناولونه لیکل کېدل په هرحال په دواړو حوزو کې پښتو ادبیاتو دپخوا په پرتله ډېره وده وکړه که هغه دیوه رژیم په چوکاټ کې او که له هېواد نه بهرو محمدعارف غروال څرګنده کړه په دغو کلونو کې دومره آثار دېوزلې له اطله نه چاپېدل او اسانتیاوې هم دومره نه وې په دغو دوو دوروکې دلیکنو سانسور له مخه یوړل شو، که څه هم، چې دهېواد په دننه دنظام په چوکاټ کې سانسور شتون درلود، خو دهجرت په چاپېریال کې دسانسور لمن ټوله شوه هر چا به، چې څه ولیکل هغه چاپ کېدل یا وروسته، چې چالیکي کولی یا مثبتې دامنفي، خو دکتابونو او دادیبانو په وده

۵ مخ

د انسانانو ډېر ښه دوست او ملګری (کتاب) څنګه منځ ته راغی؟

په لرغونو زمانو کې کتابه نه و پلرونو به خپلو ماشومانو او اولادونو ته هغه کیسې کولې چې په یاد به یې وې کله به چې داماشومان لوی اوپلرونه شول دوی به بیا خپلو ماشومانو ته داکیسې کولې، په پایله کې به داکیسې له یونسل څخه بل ته پاتې کېدې څرنګه چې داکیسې ډېرې زیاتې وې نو په یاد پاتې کېدل یې دانسانانو لپاره ناممکن و اوخیني به هېرېدلې هم انسانانو یوڅه ته اړتیا درلوده، چې ددې کیسو په ساتلو کې ورسره مرسته وکړي خینو خلکو به کیسې په یوه لرګي باندې دیوې علامې په توګه نباني کولې اوخینو به په تارونو باندې رنګه رنګه غوټې

جوړولې چې دیوې ځانګړې کیسې نمایندګي به یې کوله کله چې لیکل اولوستل رامنځته شول نودکیسو ساتنه خلکو ته آسانه شوه په هغه وخت کې کومه آله چې دهغې په واسطه به یې پوښۍ لیکه یوډول لرګی وچې نیزه څوکه یې درلوده اودهغه په وسیله به یې په یوه نرمه خټه باندې نښه اویا رسم کاوه او یا به یې داخپه په داش کې پخوله چې ډېره پاتې شي، دا دکتاب په شکل نه، بلکې دیوې خښتې شکل یې درلود او په حقیقت کې دکتاب دمنځته راتلو پیل و

خینو خلکو به خپلې کیسې دونو پړپوستکو اویا پاڼو باندې لیکلې، خو دا دوامداره نه

وې کله چې به وچې شوې ماتېدې به، خو دپاپیروس دونې پوستکي نسبتاً زیات دوام درلود

تقریباً پنځه زره کاله پخوا دمصر خلکو دپاپیروس له ونې څخه یو ډول کاغذ جوړاوه اوترهغې وروسته بیا دحیواناتو پړپوستکو لیکل پیل شول خینې نورو تصویرونه هم وړاندې زیات کړل په همدې ډول زره وړونکي کتابونه یې ترې جوړکړل خینو خلکو چې کیسې به یې لوستلای نه شوې دکتاب دتصویر له لیدلو څخه به ډېر خوشحالېدل په هغه وخت کې کتابونه ډېر لرو او یوازې شتمنو خلکو کتابونه اخیستلای شول او بس کله چې

دچاپ ماشین په جرمنۍ اوکاغذ په چین کې جوړ شو دکتاب جوړولو کار ډېر آسانه شو نن دکتابونو دچاپېدو دزیات پرمختګ له کله په میلونونو انسانان له کتاب څخه ګټه اخلي کتاب دانسان لپاره ډېر ښه دوست او ملګری دی له کتاب سره ملیا اوملګرتیا موږ دعادي وګړو له چاپېریال څخه دډېرو لوړو افکارو اوتصوراتو نړۍ ته بیایي له نورو اوسترو انسانانو سره موملګري کوي اودهغوی له فکر او نظر څخه موخبروي

عزیزه الکوزۍ

دژبو اوادبیاتو دپوهنځي محصله

ګودر او لنډۍ

ګودر د پښتنو د کلتور د کتاب هغه رنګینه پاڼه ده، چې له نوم څخه یې د سړي زړه ته دیدنونه، مینه او ښکلا خپل ځان ورښکاره کوي او د پاپښتونو د یوې ټولګې په شان ورته ځان ښکاره کوي څرنګه چې دنوم څخه یې معلومېږي ګودر دپښتوژبې سوچه کلمه ده اودپښتنو په ټولو سیمو کې دګودر کلمه عامه ده کله چې موږ دګودر کلمه په خوله اخلو نو ځتمن ژموږ ذهن ته دپېغلې، منګې او ماڼېګري کلمې راځي داهغه کلمې دي چې دپېغلو، ځوانانو، شاعرانو، سندرغاړو له خوا یه داسې الفاظو او کلمو کې ستایل شوي چې انسان داورېدلو توان په ځان کې نه وینې چې په اورېدلو یې دخواني جذبه او د مینې ولوله راپېداروي دپښتنو په سیمه کې دګودرغاړه په ماڼېګرۍ کې د پېغلو په تودو ګاړو ګرموي څکه چې دا داسې ځای دی چې خپلې همزولې په کې جمع کېږي ګودر چیرې چې ښکلي او مستې پېغلې د اوبو راوړلو په بهانه له خپلو همزولو سره د زړه خواله

کوي، خوښي کوي، د خپلو مینو دیدنونه کوي ګودر د وياله او چینې سره هغه ځای ته ویل کېږي، چې په هغه ځای کې د منګي خوله په اسانۍ سره د اوبو په واسطه ډکېږي او د هغه سره نږدې کورونه د خپلو ورځینو اوبو د پوره کولو کار اخیستل کېږي، چې ګودر ته معمولاً نجونې ځي او ډېرې په خوښۍ دګودر څخه د اوبو راوړلو ته خوښېږي څرنګه چې زموږ په وطن او په ځانګړې ډول د پښتنو په سیمو کې د ښځو په تګ راتګ، ملو او ستیو ته اجازه نه شته او نه هم په کې یې له ګودر څخه کوم بل ځای شته دی، نو پېغلې نجونې ګودر خالته په دنیایي جنت کې شمېري، څکه چې هلته د خپلو همزولو نجونو سره د زړه د دړې رازونه شریکوي او د خپلو یارانو سره د دیدن څخه خوند اخلي، څوک په کې نوی د یاراني تار غځوي او څوک په کې خپلو زړو یارانو ته تپنګښت تازه کوي دلته یوه پښتنه نجلۍ د خپل یار د دیدن لپاره په ځان تکلیف منې او کوز ګودر ته اوبو پسې ځي، چې هغه د پښتو په قول په یوه تیر

دوه ښکاره کوي، چې وايي:

اوبه د هر ګودر خوږې دي

جانانه ستا دپاره کوز ګودر ته ځمه

دلته دګودر په بهانه د یار د دیدن کولو سرېېره د پښتنې نجلۍ د مینې سپېڅلتوب هم ځان ښکاره کوي، چې د خپلې مینې لپاره په ځان تکلیف ګالي او د یار دیدن کوي په ګودر کې نه یوازې د نجونو خندانګانې او د بنګړو شرنګهار شتون لري، بلکې هلته دګودر څخه یوه خه لري په هغې سیمه کې چې ګودر ورته نه ماڼېګري، ډېر زلمیان هم لیدل کېږي، چې د ډېرو نجونو په منځ کې د یوې نجلۍ د سالو خبره داسې په لنډۍ کې رانغاړي:

پر ګودر سور سالو ښکاره شو

ما وې دې نورو اوبو اور واخیست

مینه

دلته د سالو یا ټکري سور والی او هغه هم د یوې داسې نجلۍ په سر چې په

مستی ورځنی هاخوا دې خوا سر اخلي او داېرې د خپل مین زړه زخمي کوي او یا هم کومو زلمیانو، چې دګودر د غاړې د مستو نجونو کتار او ټولګه بدلې وي، هغه بیا ځان دګودر د غاړې په شان غواړي، چې د نجونو د سرتاج شي او یا هم نجونې یې په خپل لاس راوشکوي او د زړه په سر یې کېږدي لکه چې وايي:

خاونده ما د ګودر ګل کړې

چې جینکۍ مې شوکوي سر کې مې ږدینه

دلته د هغه ګل یادونه شوې، کوم چې دګودر په غاړه وي او نجونې هغه راشکوي او په خپلو وېښتانو کې یې د مستۍ د نښې او د ویښتانو د ښایست لپاره ټوکوي، چې د خپل مین زړه پرې ټکور کړي یا هم خیني مینان

ګودر ته د ټولو انجونو او یا هم د خوږه نجونو له تګ څخه سرټکوي او د خپلې مینې، سره د بلې نجلۍ رانګ ورته ټکه ښکاري، لکه چې وايي:

په ګودر څه ټکه لوېدلې

چې کشره خور یې بدرګه ورسره ځینه

د پښتنو د کلتور د کتاب له پاڼو څخه دا خونېږي، چې پښتانه نجونې یوازې حتا ګودر ته په اوبو پسې هم نه لېږي، بلکې کشره خور او یا هم کشر ورور ورسره لېږي، خو دلته دا کشره خور دې خوار عاشق ته د ټکې په څېر راغلې، چې دی یې د خپلې مینې سره د همرازۍ څخه بې برخې کړی دی ته څه هم د موږ څخه خوږه او نږدې څه نشته خو لکه چې یوه نجلۍ په کور کې د مېړاو پلار له خوا ورته زه او بد ووېل شي هغه خپل دک زړه ګودر ته وړي او ناتو دړه غاړه دخپل زړه بڼراس او باسي کله چې دګودر غاړه په شو او سرور ګونو ټه وي نو ځوانان یې بیا په

شعرونو او لنډیو کې انځوروي:

پر ګودر سور سالو ښکاره شو

ماوې دې نورو اوبو اور واخیست

مینه

کله چې په ګودر د نجونو سره، سپین او شنه ټیکري راغوړېږي چې ددوی د ټیکریو د رنګونو نیروالی دومره تېز وي چې د اوبو رنګ هم ځان سره اړوي چې دلته دلمنۍ ویونکي هم دې ټکي ته اشاره کوي او وايي چې کله سور سالو په ګودر راښکاره شي دغه سور رنګ دومره تیزوي لکه داور تاو چې سړی سېځي که څه هم اوبه داور ضد وي خو بیاهم هغه تاثیرات چې په سور سالو کې وي اوبه او اور ورته هیڅ دي.

یار مې تو پک زه یې مرمۍ یم

په نورو څروکې یې وېشتم ورکه یې کړمه

*****

ورشه د یار خبر دې واخله

چې بې د یدنه دې سا ته لیونی شونه

*****

ما ز دیګر چیر ته وې چې نه وې

خورۍ ورۍ زلفې په پلم ولاړه ومه

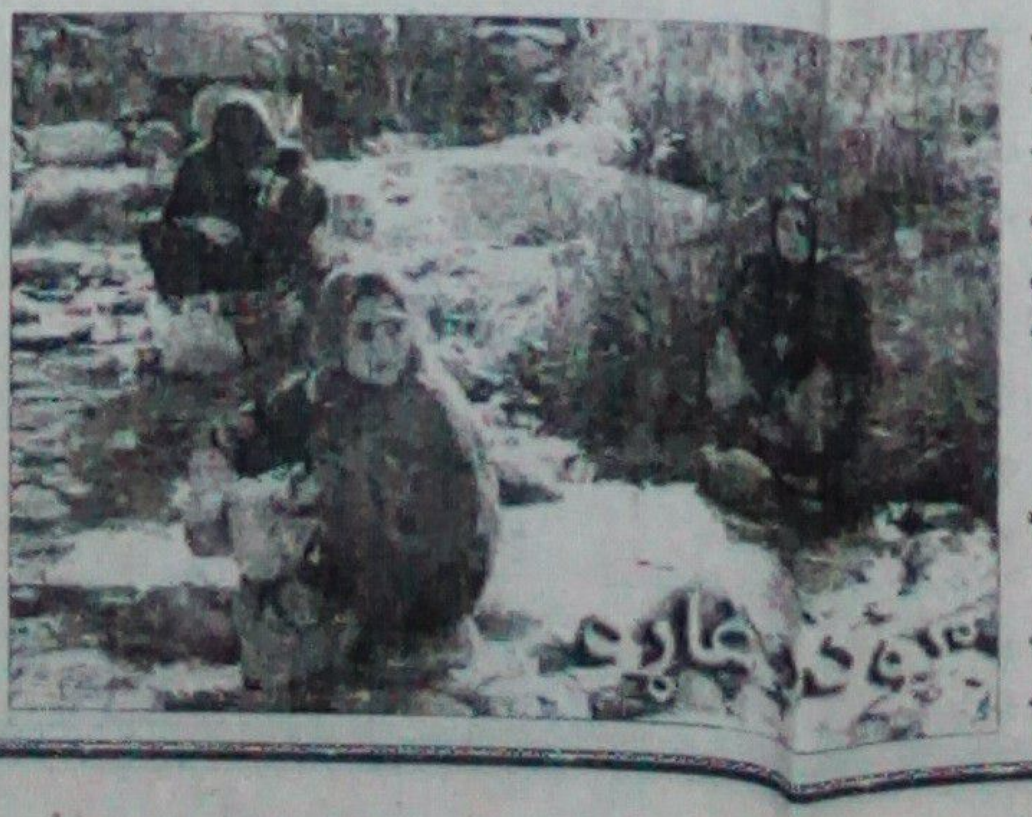

ښځه او ټولنه

هغه هېوادونه پرمختګ کولای شي چې د ښځو لپاره يې د تحصيل او کار پوره فرصتونه برابر کړي وي

د ربوټونو پرښت په پکتیا ولایت کې په ۷۰۰۰ محصلینو کې یوازې سل نجونې دي. پردې خبر په ټیوټر دیوې واشنګټن مېشتې سپوږمۍ کاکړ او دیوه کابل مېشتي افغان سعد عمار ترمنځ بحث و، د دوی دا بحث د بي بي سي د پښتو ویبپاڼې په بلنه د ټریبنالیک له لارې شوی چې دلته یې تاسو قدرمن لوستونکي د هېواد ورځپاڼې د ښځه او ټولنه، په صفحه کې هم لوستی شئ:

سعد عمار:

په اوس وخت کې د افغانستان د مېرمنو لپاره لومړیتوبونه په څه ډول دي او هغه اداري یا افراد چې د ښځو د حقونو په نوم په رسنیو کې لوړ غږ لري د کومو لومړیتوبونو لپاره اواز اوچتوي زما په اند، تر اوسه د افغان مېرمنو او نجونو هغه لومړیتوب چې باید ډېر بحث پرې شوی وای او ډېر څله غوښتل شوی وای هغه د تعلیم او د لیک او لوست کچه ده. د ټیټوالي پرمختیا په باب لیکل شوي، چې د افغانستان په کلیو کې په ډېر کم شمېر مېرمنې او نجونې لیک او لوست کولی شي. شاید له د سلنې څخه هم کمې وي په ښارونو کې د ښځو د لیک او لوست کچه ۲۰ سلنه ښودل کېږي، خو راپور وايي چې په دې سلنه کې د څرنګوالي او کیفیت ډېرې ستونزې شته، یوه عمده ستونزه په کې دا ده چې ښځینه ښوونکې نشته او که په کوم ځای کې وي، د هغوی د سواد کچه یا د ښوونې کیفیت لوړ نه دی. هغه اداري چې ځان د مېرمنو د حقونو استازي یا مدافعین ګڼي، هغوی تر اوسه د لیک او لوست د ستونزې خبره په جدي ډول نه ده مطرح کړې، د هغوی اکثره غوښتنې په دې راڅرخي چې ښځو ته ولې په هرې پروسې کې کمه برخه ورکول کېږي. د مثال په توګه، ځینو د ښځو د حقونو مدافعینو دا خبره مطرح کړې وه چې په کابینه کې دې اړو مرو ښځو ته زیاته برخه ورکړل شي. تاسې به خبر یاست چې د افغانستان په اوسنۍ کابینه کې د ښځو شمېر د امریکا او د برېتانیا تر کابینې ډېر دی په داسې حال کې چې په امریکا او برېتانیا کې د ښځو د لیک او لوست کچه ۹۹ سلنه ده. په امریکا کې یوه ورځ چا شکایت و نه کړ چې ۹۹ سلنه مېرمنې لیک او لوست کولی شي، خو د امریکا په کابینه کې یوازې درې مېرمنې ځای لري، خو په افغانستان کې چې د ښځو د لیک او لوست کچه ۱۰ سلنه ده، دلته په کابینه کې په څلورو مېرمنو هم ځینې اداري او فعالان خوشاله نه دي. همدارنګه، د افغانستان په ولسي او مشرانو جرګو (پارلمان)، کې د ښځو سلنه د امریکا او برېتانیا د پارلمان نه لوړه ده. دا مانه جالبه ده چې د افغانستان له پارلمان د ښځینه غړو فیصدي د امریکا له پارلمان څخه لوړه ده په افغانستان کې د ښځو او نارینه وو د لیک او لوست د سلنې توپیر ۳۰ دی د دغه توپیر د راکمولو په اړه تر اوسه ما داسې خوځښت نه دی لیدلی چې هدف یې رښتیني ډول دا وي چې ښځې او سړي دې په یو انډول تعلیم ترلاسه کړي زما په نظر ۳۰ سلنه توپیر د ښځو او سړو ترمنځ ډېر زیات دی. اوس اکثره د ښځو د حقونو فعالان دا خبره راپورته کوي چې په ستره محکمه کې

دې هرومرو ښځینه قاضیانې مقررې شي او همدارنګه ځینې ولایتونه دې ښځو ته ورکړل شي په اوس وخت کې او د افغانستان د حالت په نظر کې نیولو سره، دا غوښتنې د مېرمنو ستونزې نه شي حلولی. اوس مهال لومړیتوب دا دی چې د مېرمنو د لیک او لوست کچه لوړه شي. د بي بي سي د تازه رپوټ پر بنسټ د پکتیا په پوهنتون کې ۷۰۰۰ محصلین زده کړې کوي او یوازې ۱۰۰ نجونې په کې محصلانې دي تر اوسه چا په دې اړه غږ نه دی پورته کړی چې ولې د نجونو ونډه د ولایتونو په پوهنتونونو کې کمه ده او نه یې چا د حل لارو باندې فکر کړی دی. زه د ښځو د کار، وظیفې او یا د لوړې دندې مخالف نه یم، زه په دې نظر یم چې د لومړیتوبونو په انتخاب کې له دغه کار واخلو. مونږ ته په اوس وخت کې د کوم کار لپاره مبارزه په کار ده؟ په کابینه او سترې محکمې کې ښځې ډېرې کړو او که په ټول افغانستان کې د مېرمنو او نجونو د لیک او لوست کچه لوړه کړو؟ په کلیوالو سیمو کې خلک په دې پوه کړو چې په نجونو باندې تعلیم وکړي او ښوونځي ته د تګ اجازه ورکړي؟ شاید ځواب دا وي چې دواړه کارونه مهم دي په دې کې شک نه شته، خو لومړیتوب کوم یو ته ورکوو؟

سپوږمۍ کاکړ:

د ښځو استازیتوب په حکومتي او غیر حکومتي ارګانونو کې او د نجونو زده کړې ته پاملرنه دوه بېلا بېلې موضوع ګانې دي. زه تاسو سره موافقه یم چې د نجونو د زده کړې په موضوع باندې باید ډېر غور وشي؛ خو له دې خبرې سره مو ستونزه لرم چې اوس مهال پاملرنه باید یوازې د نجونو د پوهنې لور ته واړول شي، نه د دوی کار ته. په ۲۱مه پېړۍ کې ایا موږ دې ته انتظار وباسو چې د افغانستان ټولې ښځې اول باسواده شي او بیا لوړو دندو ته وګومارل شي؟ اوس مهال دواړو ته باید موازي پاملرنه وشي که موږ پر دې بحث وکړو چې کوم یو ته لومړیتوب ورکړو، دا به د وخت ضایع کول وي. اوس افغانستان له هغې مرحلې راوتی موږ باید پر دې بحث وکړو چې څرنګه ښځو ته د تعلیم او کار فرصت برابر شي، نه دا چې ایا د ښځو لپاره تعلیم او کار ضرور دی او که نه؟ او کوم یو ته باید لومړیتوب ورکړو. زه دلته څو ټکو ته اشاره کوم

لومړی: دا چې که په افغانستان کې د مېرمنو د تعلیم او د لیک او لوست کچه ټیټه ده، دا ستونزه یوازې د ښځو د حقونو مدافعین او هغه ښځې چې په حکومت کې دنده ترسره کوي نه شي حلولی. د پوهنې او د لوړو زده کړو وزارت باید د دې کار لپاره منظم پلان جوړ کړي چې، نجونو ته د درس ویلو زمینې برابرې شي او کورنۍ یې په دې ډېرو پوه شي چې د نجونو زده کړه څومره اړینه ده. لکه د هلکانو. د ښځو تعلیم ته باید ډېر جدي کار وشي په تېره بیا هغه ښځې چې په کلیو او بانډو کې ژوند کوي او د ژوند شرایط یې ډېر سخت دي. څکه چې دغه ښځې د افغانستان اکثریت جوړوي. زموږ بحث په دې دی، چې په ګردېز کې د پکتیا پوهنتون ۷۰۰۰ محصلین لري، څه کم سل یې نجونې دي دا ولې؟ او دلته ملامت څوک دی؟ دلته ملامتي هغه کورنۍ دي چې خپلې نجونې یې لوړو زده کړو ته نه دي پرېښې. ملامته هغه ټولنه ده چې فکر کوي ښځو ته لوړې زده کړې مهمې نه دي ګرم

هغه سخت دریځه اورګني دي چې تل د نجونو د تعلیم پر خلاف یې خپاره تبلیغ کوي او هغه افغانان هم ملامت دي چې د سیمې د باورې امن د راوستلو په چارو کې مرسته نه کوي. د ښځو د حقونو فعالان څومره کولی شي چې د تعلیم د اهمیت په اړه خبرې وکړي او د ټولو تعلیمي ادارو پام د ښځو او نجونو تعلیم ته راواړوي دا د دوی لپاره شونې نه ده چې د هر کور دروازه وټکوي او کورنۍ دې ته وهڅوي چې خپلې نجونې او خویندې د ښوونې او روزنې مرکزونو ته واستوي. که څه هم مدني ټولنې په خپل کار شي بوختې او په دې لړ کې لازم ګامونه اخلي، خو له دې سره سره باید د حقونو پام د هغو سیمو لور ته واړول شي چې ستونزې په کې زیاتې دي. څو، قرینه او مېرمنې، باید مدني ټولنې دې ته وهڅوو چې هغو سیمو ته د ورتګ لارې چارې وڅېړي. د ښځو او سړو سره مخامخ جرګې او مرکې پیل کړي او د ستونزو د کمولو او حلولو په هکله ورسره خبرې وکړي. البته دا د یوې ورځې کار نه دی، بلکې ډېر وخت او حوصلې ته اړتیا لري او په کار ده چې دواړه کاره موازي پر مخ لاړ شي. دا په دې مانا چې هغه ښځې او نجونې چې لوړې زده کړې او د کار تجربه لري، هغوی دې په حکومتي او غیر حکومتي موسسو کې جذب شي او هغه نسل چې تر اوسه دلته پوهنې ته نه دي رسېدلي، هغوی ته د زده کړې شرایط برابر شي.

دویم: دا چې که څه هم ښځې د افغاني ټولنې نیمایي برخه جوړوي، خو بیا هم په هر بهیر کې د دوی لازمه ونډه له پامه غورځول کېږي. دا یو حقیقت دی، او له دې نه څوک سترګې نه شي پټولی. موږ ولیدل چې ښځو په وروستیو انتخاباتو کې د سړو په څېر ونډه واخیسته که لومړۍ د ښځو رایې غوښتې، نو په حکومت کې هم باید برخه ورکړي په میلیونونو ډالر د افغانستان د مېرمنو په نوم ولګول شوي، خو که یې ډېره کمه او د لیک او لوست د کچې په لوړولو کې د پاملرنې څومره نه وه. د لومړیتوب بحث په دې ځانه نه دی چې یوازې تعلیم نه دې کار وشي او د مېرمنو لپاره دې د کار په فرصتونو خبره نه کوي. د وخت او پیسو ضایع کول دا دي چې مېرمنې بې سواده پرېښودل شي او په میلیونونو ډالر د هغو بهرنیو او کورنیو سلاکارانو په معاشونو مصرف شي چې دلته د ښځو د حقونو د فعالانو په نوم کار کوي. د ښځو د حقونو د یوه سلاکار په معاش باندې د افغانستان په یوه کلي کې نجونو ته ښوونځی جوړېدای شي. هغه سلاکار خپله شپه او ورځ په دې تېروي چې ښځې دې سترې محکمې کې مقررې شي او بل خوا زموږ د کلیو نجونې بې تعلیمه پاتې کېږي دا یوه جدي موضوع ده، او اوس مهال به زما لپاره لومړیتوب دا وي چې کلیو کې نجونې بې تعلیمه پاتې نه شي. په کلیوالو سیمو کې چې اکثره خلک یې د لیک او لوست سره اشنا نه دي او مېرمنې یې بالکل بې تعلیمه دي، هغوی به څنګه د تعلیم په ارزښت پوه شي. همغه کسان باید دا خپل کار وبولي چې د همدې پوهاوي لپاره مثال اخلي په دې کې هیڅ شک نه شته چې د افغانستان د ټولنې نیمایي برخه مېرمنې دي، خو دلته که د بېلګې په توګه د افغانستان وګړي ۳۰ میلیونه حساب کړو، نو

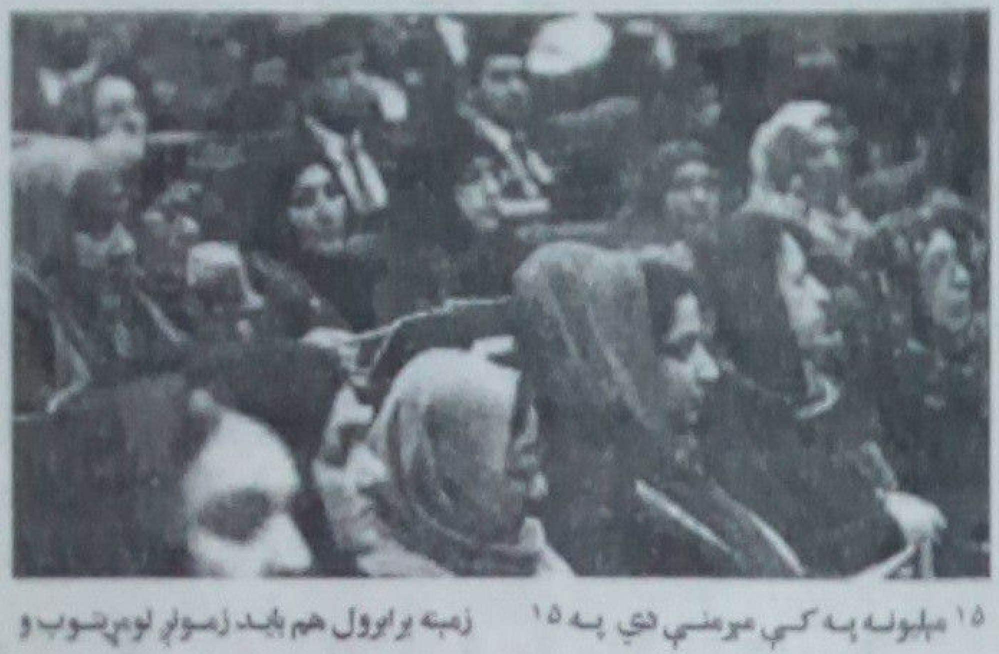

۱۵ میلیونه په کې مېرمنې دي په ۱۵ میلیونو مېرمنو کې یوازې لس سلنه مېرمنې لیک او لوست کولی شي، او هغو مېرمنو چې لوړې تحصیلات یې ترلاسه کړي وي، شمېر فیصدي یې تر دې هم ډېره کمه وي. بل خوا هېواد کې د مېرمنو په پرتله د سړو د لیک او لوست کچه ۳۰ سلنه لوړه ده، کله چې د ښځو او سړو تر منځ د لیک او لوست فیصدي برابره شوه، نو بیا به همغه انډول د حکومتي دندو د وېش خبره مطرح کېدای شي اوس مهال د امریکا په کابینه کې اووه ښځې او په ستره محکمه کې درې ښځې کار کوي په دې سربېره ښځې د والیانو، سناتورانو او استازو په توګه هم دندې ترسره کوي ښځې ریسانې، مدیرانې او مشرانې هم یې شمېره دې هوا د سړو په نسبت په حکومتي ارګانونو کې او په ځینو غیر حکومتي ارګانونو کې ښځې کمې دي، خو ښځې زیار باسي چې دغه تشه له منځه یوسي د امریکا په هر شرکت کې دا هڅه کېږي چې څنګه د جنډر (ښځو او سړو) مساوات وساتل شي. ما دا هم د سړو نه اورېدلي چې اکثره ښځې د لیاقت له مخې نه بلکې د دې لپاره جګو پوستونو ته ګومارل کېږي چې د جنډر موضوع حل شي که د افغانستان اوسنۍ کابینې ته وګورو نو دا مالومېږي چې اکثره وزیران حکومتي تجربه نه لري او یا هم کومې څوکۍ ته چې مقرر شوي، تجربه یې نه لري دلته مو موخه سړي او ښځې دي زموږ په حکومت کې دلته په ډېرو لوړو پوستونو کې داسې سړي شته چې د ورسپارل شوي دندو د پرمخ وړلو وړتیا نه لري. نه دا چې په لوړو دندو کې د ښځو ګومارل باید سمبولیک وي و نه لري او د لیاقت او تجربې له مخې وي.

درېیم: دا چې که د تعلیم موضوع زموږ لومړیتوب وي، نو لوستو ښځو ته د کار زمینه برابرول هم باید زموږ لومړیتوب و اوسي څکه لکه سړو غوندې دوی هم باید د خپلو زده کړو ثمره وګوري. همدارنګه ورو نجونو ته باید سترې ښځې ورو پېژندل شي چې دوی یې د ایډیال په شکل ځانته وبیني، زیار ولسې چې ځان د هغوی درجې ته ورسوي. د یادولو وړ ده چې په امریکا کې هم تر ۱۹۲۰م کال پورې ښځو ته د رایې ورکولو اجازه نه وه، خو اوس ښځو د ژوند په ټولو ډګرونو کې پرمختګ کړی دی. په افغانستان کې هم باید د ښځو ونډه په حکومتي او غیر حکومتي موسسو کې ډېره شي څکه که موږ د افغانستان پرمختګ غواړو نو د خپلو وګړو د نیمایي په حذفولو کې دغه پرمختګ نشونی دی له درېیو لسیزو جګړو وروسته اوس د دې وخت راغلی چې ښځې او سړي په ګډه دا هېواد آباد کړي په نړۍ کې هیڅ داسې پرمختللی هېواد نه شته چې پرته د ښځو له فعالې ونډې یې پرمختګ کړی وي. په بل عبارت، نن سبا یوازې هغه هېوادونه پرمختګ کولی شي چې د ښځو لپاره یې د تحصیل او کار پوره فرصتونه برابر کړي وي.

سعد عمار:

اوس مهال د افغاني مېرمنو لپاره لومړیتوب څه دی؟ دا ده چې د ښځو د حقونو فعالانو تر اوسه د نجونو د تعلیم او مېرمنو ته په حکومت کې د لوړو پوستونو لپاره غږ په یو ډول نه دی پورته کړی. د مېرمنو د لیک او لوست لپاره چې څنګه په کار ده غښتلی یې غږ نه دی پورته کړی او د فعالانو دا نا انډوله مبارزه د دې لامل شوه چې په تېرو دیارلسو کلونو کې چې څنګه لازمه وه، هغسې د مېرمنو د لیک او لوست کچه نده لوړه شوې. فعالان یې د لوړو پوستونو لپاره غږ اوچتوي او د لیک او لوست فیصدي، لوړولو ته یې کمه پاملرنه کوي نو دا زما په نظر په لومړیتوب کې تېروتنه ده. زه اوس هم په خپلې خبرې ټینګار کوم، کوم شور مقبول چې په کابینه کې د ښځو د ونډې په سر دلته موږ وایو هغه لوړو هېوادونو کې نه لیدل کېږي په داسې حال کې چې هلته د ښځو او سړو د لیک او لوست کچه سره برابره ده. د امریکا او برېتانیا مثال مې څکه راوړ چې هلته د ښځو او سړو د لیک او لوست کچه برابره ده خو بیا هم د ښځینه وزیرانو شمېر یې د افغانستان له ښځینه وزیرانو زیات نه دی. په کابینه کې زما اشاره وزیرانو ته وه. تاسې فکر کوم عمومي ریاست او لویه څارنوالي هم وزیرانو کې شمېرلي دي. یو ځل بیا ټینګار کوم چې پر لوړو دندو د مېرمنو د ګومارلو مخالف نه یم، بلکې دا د ټولنې ضرورت ګڼم. خو په خپل وخت او په تدریج سره که چېرې د ښځو د لیک او لوست کچه لوړېږي په همغه کچه دې لوړ پوستونه هم ورکول کېږي. خو که د تعلیم کچه یې نه لوړېږي او د لوړو دندو لپاره یې څو برابره زیات غږ اوچتېږي، نو دا یا زما په نظر یوه غیر طبیعي او نا انډوله مبارزه ده. او دې ته زه په لومړیتوبونو کې تېروتنه وایم.

سپوږمۍ کاکړ:

مالوماتي وویل چې د ښځو د تعلیم په برخه کې باید سړي او ښځې دواړه په ګډه کار وکړي. حکومت، د پوهنې وزارت باید په کلیو او لرې پرتو سیمو کې د نجونو لپاره ښوونځي جوړ کړي په افغانستان کې داسې ښځې اوس هم ډېرې دي چې د ښځو د لیک او لوست د کچې د لوړولو په برخه کې کار کوي. ښوونځي جوړول د پوهنې وزارت کار دی نه د دې وزارت کارکوونکي، سړي او ښځې، باید په دې برخه کې منظم پلان جوړ کړي چې د هېواد ټولو نجونو ته د زده کړې مساوي زمینه برابره شي. دا سم خو په کابینه او پارلمان کې ښځې او سړي برابر نه دي، بلکې د ښځو کچه د سړو په پرتله ډېره کمه ده ایا تاسو فکر کوئ چې دا څلور څوکۍ په کابینه کې هم ښځو ته نه وای ورکړل شوې؛ په سړي سالاره ټولنه کې چېرته چې سړي فکر کوي باید ټول واک د دوی په لاس کې وي، دا ډېره مهمه ده چې ښځې د خپلو حقونو لپاره مبارزه وکړي. ښځې د افغانستان نیمایي وګړي جوړوي او دا د دوی حق دی چې په حکومت کې ورته برخه ورکړل شي. په اخر کې زه بیا هم ټکراروم چې په نړۍ کې داسې هېواد نه شته چې د ښځو د فعالې ونډې پرته یې پرمختګ کړی وي. موږ باید لوستو ښځو ته د کار زمینې برابرې کړو او نالوستو نجونو ته د تعلیم فرصتونه. نه سړي د ښځو پرته پرمختګ کولی شي او نه هم ښځې د سړو پرته د دوی ګډه فعاله ونډه یوه پرمختللې ټولنه جوړولی شي.

ځوانان دې د پښتو ژبې د بډاینې...

کې یې ډېر رول ولوباوه

پوښتنه: کوم ځوانان، چې پښتو ادبیات زده کوي ددې لپاره، چې په راتلونکې کې ونوابېږي کتابونه ولیکي او پښتو ادبیاتو ته وده ورکړي ورته څه سپارښتنه لري؟

ځواب: ځوانان باید خپل علم بشپړ کړي، څو چې د دوی علم پوخ نه شي له یوه کتاب نه هغې استنباط نه شي کولای لکه څنګه، چې ورته په کار ده کله چې علم پوخ شو بیا دې هڅه وکړي، چې پښتو ادبیات چې په درېیو مهمو دورو لکه لرغونې دوره، کلاسیکه دوره او معاصره دوره وېشل شوي دي، د لرغونې دورې ادبیات، چې دامیر کروړ جهان پهلوانه راواخلي بیا تردې دمه، ځلونو دوروآثار، چې مشهورو شاعرانو، لیکوالو او محققینو لیکلي او ټولنې ته یې وړاندې کړي دي هغه دې مطالعه کړي. دغو آثارو په رڼا کې بیا دوی کولای شي چې د ځېلې خوښې مضمون ولیکي هغسې ورته لاره خلاصېدلې شي لکه چې یو سړی که یوې سیمې ته لېږدول شوی وي، خو یو سړی که یو ځل غواړي دغه ځل ډېږوځي، اوتحصیل له لارې ترلاسه کېدای شي کله چې ځوانان دخپل او تحصیل لپاره پوهه ترلاسه کړي بیا په ډېرې آسانۍ سره کولای شي علمي، ادبي او تحقیقي آثار ولیکي، چې وتوانېږي دپښتو ژبې ادبیات بډای کړای شي

هېواد ـ نوري

پروین فیض زاده ملال دیوې بریالۍ شاعرې په توګه

عبدالهادي قریشي

پروین فیض زاده ملال د ۱۳۸۳ لمریز کال دجوزا په میاشت کې دکندهار دتاریخ په اوږدو کې په علمي۔ تحقیقي سیمینار کې دیوې مقالې اوشعر په ویلو په وځلېدله پروین ملال دپښتو په معاصرو لیکوالانو کې یوه پېژندل شوې څېره ده او په دې ډګر کې دځانګړي حق خاونده ده. نوموړې په ۱۳۲۷ ل کال دسلواغې په ۱۱مه نېټه دښکلي کندهار په دریمه ناحیه کې داروابښاد عبدالشکور خان پوپلزي په کاله کې زېږېدلې ده. پروین ملال خپلې لومړۍ زده کړې له کوره پیل کړې، بیا یې دزرغونې انا په عالي لیسه کې تر ۱۲ ټولګي پورې زده کړې وکړې، له دې وروسته د طلوع افغان، په تاریخي ورځپاڼه کې دپښتو ادبیاتو دبرخې مسئوله شوه، بیا په ۱۳۵۱ ل کال کې په راډیو افغانستان اوله دې وروسته دافغانستان د ملي راډیوتلویزیون مرستیاله او بیا پریو دېره شوه نوموړې دخپل لوړ تخیل په درلودلو سره خپل درد، لوړتیا، روڼتیا او جمال دټولنې په وړاندې ایښی دی او په نظم اونثر سره یې لیکنې کړي، دی اودشعر دکلام یوه نمونه یې داده

دسپند پرهغې غاړه
زما د ورو واده دی
شپې نه خو وینې که ۱۴
څه یې مثاله ستاینه دې هلته
زما دپلا دکلا هسک دحوله
دآسمان ستورک په خپلو
خوکو اخلي
زما د ورور دنګریزو په شپه
دمازیګر سره شفقونه راوړي
شعله یې هسکه ده له هسک
نیتره
دسپین نرګس په شالې
ښکلیو جامو کې لکه زېږی دسپا
خلېږي مخ ته یې هم آس ولاړ دی
پښه په رکاب کې ږدي
بابا پګړۍ کې ورته ګل لومې
ښکاري، چې دروهې اوله بر
کلي ته ناوې راوړي

ketabton.com: The Digital Library

د سپورت نړۍ

پکتیا د افغانستان د کورني کرېکټ اتلولي وګټله

[illegible]

لوبډلو ترمنځ دغو سیالیو ته د «الکوزي- بابای ملت» نوم ورکړل

په ۱۲ مه د دوشنبې په ورځ ختمې شوې، پایلوبه په یو سیمه ییز تلویزیون

شوې و. دغه سیالۍ له شاوخوا دوو اوونیو راهیسې روانې وې او د جون

هم بېودل کېده. په دغو سیالیو کې د کابل، پکتیا، خوست، ننګرهار،

لغمان، پروان، کندهار او کندز ولایتونو لوبډلو ولوبېدل چې د ملي لوبډلو یو شمېر لوبغاړي هم په کې وو. د افغانستان د کرېکټ بورډ په اعلامیه کې ویل شوي چې د دغو سیالیو هدف د کورني کرېکټ وده او ملي لوبډلو ته د غوره لوبغاړو موندل وو. د دغه ټورنمنټ تر ټولو غوره توپ وهونکی یونس خان احمدزی، غوره توپ اچوونکی احمدضیاء او طاهر خان و ټومول شول. د کرېکټ د چارو شنونکي وايي هغه هېوادونه چې کورنۍ کرېکټ یې په روان وي، نړۍ ته هم ښه لوبغاړي وروپېژندلی شي. د یادولو وړ ده چې د کرېکټ ملي لوبډلو ته یو شمېر لوبغاړي له همدغو کورنیو سیالیو څخه ور پېژندل شوي چې، رحمت شاه، حشمت شهیدي، نجیب ځدراڼ، شبیر نوري، فرید ملک او یو شمېر داسې نور لوبغاړي یادولی شو.

د نجونو د والیبال لوبډلې د دولت ملاتړ غواړي

[illegible]

[illegible]

د سورېې په وړاندې د افغانستان د فوټبال د ملي لوبډلې ستره ماتې

سورېې د افغانستان د فوټبال ټیم ته ۶ ګولونه ورکړل [illegible]

نړیوال جام ته د غوراوي لومړۍ مسابقه پر سورېې وبایلله. دا مسابقه چې په امنیتي دلایلو د کابل پر ځای د جمعې په شپه د ایران په مشهد کې وشوه، د سورېې ټیم وتوانېد چې خپل افغان سیال ته شپږ ګولونه ورکړي. د افغانستان د فوټبال مسوولانو ویلي و

چې دې مسابقې ته یې خورا ښه تیاری نیولی او ډاډه دي چې سورېې ته ماتې ورکوي. ګومان نه کېده چې د سورېې ټیم، چې هېوادیې د

بېلابېلو وسله والو ډلو له لوري ټوټه – ټوټه شوی، دومره ښه لوبه وکړي. افغان لوبغاړو، سره له دې چې په لوبغالي کې د افغان ننداره‌چیانو شمېر خورا زیات و، ونه کړای شول چې سورېې ته کوم ګول ورکړي. افغانستان به درې نور مېچونه هم د خپل هېواد پر ځای په ایران کې وکړي. د اسیا د لویې وچې د هېوادونو ټیمونه په ۸ ډلو وېشل شوي او په هر ګروپ کې پنځه ټیمونه له یو بل سره مخامخ کېږي. د افغانستان ټیم له سورېې، جاپان، کمبوډیا او سینګاپور سره په یوه ګروپ کې دي. د ۲۰۱۸ کال د فوټبال د نړیوال جام مسابقې په روسیې کې کېږي.

فلویډ مې ویدر د نړۍ ډېر شتمن لوبغاړی دی

امریکایي سوکوهونکي فلوید مې ویدر د نړۍ تر ټولو شتمن لوبغاړی بلل شوی دی. د نړۍ د شتمنو مجلې پر وینا په تېرو ۱۲ میاشتو کې مې ویدر د نړۍ په کچه تر ټولو لوبغاړو زیاتې پیسې ګټلې دي. د کال د شتمنو لوبغاړو لیست ښيي چې په تېر یوه کال کې مې ویدر ۳۰۰ میلیونه [illegible] یې له دغو پیسو یې پکیو پر وړاندې د سوک وهنې له مسابقې تر لاسه کړي دي. په مې میاشت کې د امریکا د نوېدا ایالت په مرکز لاس ویګاس کې د فلاید مې ویدر او مني پکیو تر منځ په زړه پورې سیالۍ تر سره

[illegible]

فلوید مې ویدر، امریکایي سوکوهونکي ۳۰۰ میلیون ډالر، مني پکیو، فلیپیني سوکوهونکي ۱۶۰ میلیون ډالر، کریسټیانو رونالډو، فوټبالر ۷۹ میلیون ډالر، لیون میسي، فوټبالر ۷۳ میلیون ډالر، روجر فېډرر، ټېنس لوبغاړی ۶۷ [illegible] لوبغاړی ۲۲ میلیون ډالر، کیون ډورانټ باسکېټبال لوبغاړی ۵۴ میلیون ډالر، فیل میکلسن، ګولف لوبغاړی ۵۰ میلیون ډالر، ټایګر ووډز، ګولف لوبغاړی ۵۰ میلیون ډالر، کوبي براینټ، باسکېټبال لوبغاړی ۴۹ میلیون ډالر لري.

نوي زېلانډ انګلستان ته په ۳ وېکټو ماتې ورکړه

[illegible] انګلستان ته په درې وېکټو ماتې ورکړه او د پنځو لوبو لړۍ کې ۱-۲ مخکې شو. انګلستان نوي زېلانډ ته د ۳۰۳ منډو هدف وټاکه او مېلمه لوبډلې د کین ویلیمسن او راس ټېلر د سلیزو پر مټ دغه هدف په ۴۶ اوور کې د اوو لوبغاړو په سوځېدو پوره کړ. د دغه ستر هدف د پوره کولو لپاره د نوي زېلانډ دوه لوبغاړي هغه مهال وسوځېدل چې د نوي زېلانډ ټولې منډې ایله ۳۶ وې. خو وروسته د نوي زېلانډ لوبغاړو لوبه کابو کړه او ویلیمسن او ټېلر د ۲۰۶ منډو شراکت جوړ کړ چې کوربه لوبډلې ته په یو سرخوږي بدل شو.

ویلیمسن له ۱۱۸ منډو وروسته د وایلي په توپ وسوځېد او ټېلر هم د وایلي په توپ په ۱۱۰ منډو له میدانه ووت. د انګلستان لوبډلې د بېچې له ګټلو وروسته د بېټینګ کولو پرېکړه وکړه او پر دریمه وېکټه له روټ سره د ۱۰۵ منډو ملګرتیا وکړه. د نوي زېلانډ له لوري ټم ساوتي او بېن ویلر درې، درې او مېټ هینري دوه لوبغاړي وسوځول. تر دې وړاندې په اوول

ټوله لوبډله یې په ۴۶ اوور کې د ۳۰۲ منډو په کولو وسوځېده. د انګلستان له لوري ښه لوبه کپتان اېین مورګن وکړه، ده په ۸۲ توپونو د ۴ څلوریزو او ۲ شپږیزو پر مټ ۷۱ منډې وکړې. ده

کې په دویمه یو ورځنۍ لوبه کې نوي زېلانډ انګلستان ته د ۱۳ منډو په توپیر ماتې ورکړه. خو د برمنګهم په لومړنۍ یو ورځنۍ لوبه کې انګلستان بیا نوي زېلانډ ته په ۲۱۰ منډو ماتې ورکړه.

ایران محدود شمېر ښځو ته د ورزشي لوبو د لیدو اجازه ورکوي

ایراني چارواکي وايي چې لږ شمېر ښځو ته به اجازه ورکړي چې د والیبال نړیوالې سیالۍ چې د روانې میاشتې په پای کې په تهران کې ترسره کېږي، له نږدې څخه وګوري. د ښځو او کورنیو په چارو کې د ایران د جمهور رییس مرستیاله شهیندخت مولاوردي، ویلي چې دا تصمیم یې په یوه پلان کې نیولی چې د ورزشي سټېډیومونو دروازې په تدریجي توګه د ښځو پر مخ خلاصې شي. هغې وویل «لږ شمېر ښځې، [illegible]

[illegible]

ښايي روسیه او قطر د نړیوال جام کوربه توب له لاسه ورکړي

په دې وروستیو کې د فوټبال نړیواله اداره په مالي فساد تورنه ده چې له همدې امله د دغې ادارې نوي ټاکل شوي مشر هم استعفا ورکړه. دومینکو اسکالا د فیفا نړیوالې ادارې څېړونکي چارواکي رسنیو ته د مالي فساد په اړه وویل که چېرې داسې شواهد ترلاسه شي چې روسیه او قطر د نړیوال جام کوربه توب ترلاسه کولو لپاره د دغې ادارې مشرانو ته رشوت ورکړی وي نو دغه هېوادونه به د ۲۰۱۸ز او ۲۰۲۲ز نړیوال جام کوربه توب له لاسه ورکړي. دا په داسې حال کې ده چې تېره اوونۍ د دغې ادارې د پنځم ځل لپاره ټاکل شوي مشر سپ بلاټر یوه ورځ وروسته له ټاکل کېدو استعفا وکړه.

او د دغې ادارې څېړنې چګګوري چارواکي د مالي فساد په تور په مختلفو هېوادونو کې د پولیسو له خوا ونیول شول. دومینکو اسکالا په دې اړه رسنیو ته

وویل «که چېرې داسې شواهد ترلاسه شي چې د نړیوال جام کوربه توب د دغې ادارې مشرانو او نورو چګګورو چارواکو ته د رشوت او پیسو ورکولو له امله قطر او روسیې

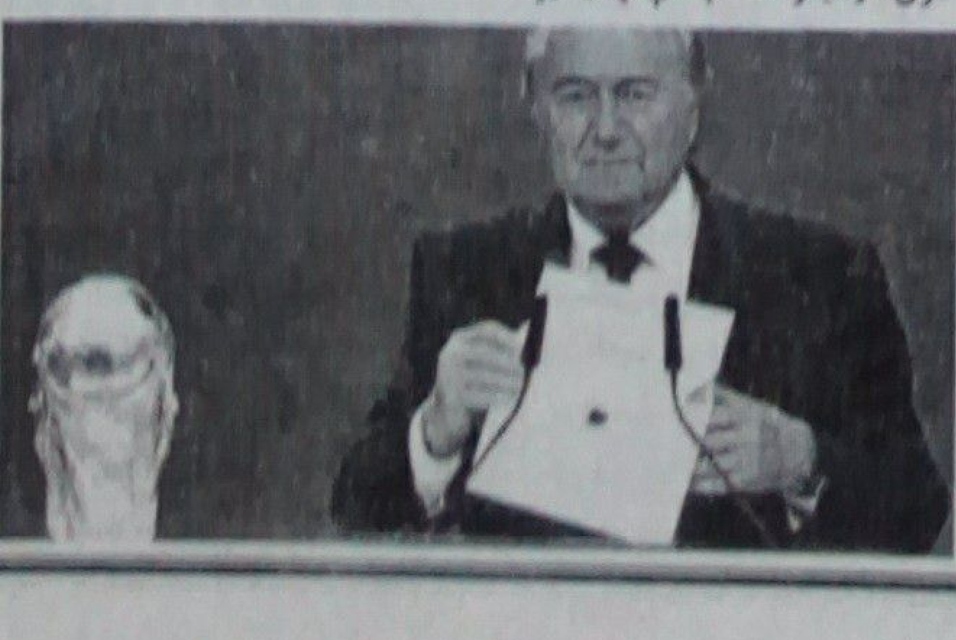

ته ورکړل شوی وي نو په دې صورت کې به دغه پرېکړه لغوه شي.» اسکالا ټینګار وکړ چې تر دې مهاله په دغو دوو برخو کې د مالي فساد په اړه هیڅ ډول شواهد شتون نه لري او دغه اداره کوښښ کوي چې په دې برخه کې خپلو څېړنو ته ادامه ورکړي. څو ورځې وړاندې هم د فوټبال د نړیوالې ادارې اووه چګګوري چارواکي د مالي فساد په تور د جرمني په زوریخ ښار کې د پولیسو له خوا ونیول شول. د فیفا اداري نیول شوي کسان د هغو ۱۲ کسانو له ډلې څخه دي چې د امریکایي محکمې له خوا په مالي فساد تورن شوي. دغو ۱۲ کسانو تېرو ۲۲ کلونو کې ۱۵۰ میلیونه ډالره د رشوت په ډول ترلاسه کړي.

ډیونټي والډر د درانه وزن سوک وهنې اتلولي وګټله

امریکایي سوکوهونکي ډیونټي والډر د نړیوالي سوک وهنې د درانه وزن اتلولي، ایرک مولینا ته په ماتې ورکولو وګټله. دغه لوبه د امریکا د الاباما ایالت کې ترسره شوه. ۲۹ کلن ډیونټي والډر تېره جنوري میاشت بېرمن سټیورني سره مسابقه لرله او هغه ته یې ماتې ورکړه.

دا لومړنی امریکایي سوکوهونکی دی چې له ۲۰۰۷ کال راهیسې د درانه وزن اتلولي ګټي. ده تراوسه ټولې ۳۴ لوبې کړې چې یوه یې هم نه ده بایللې. ۳۳ کلن مولینا دوه لوبې بایللې او والډر دی د لوبو په څلورم او پنځم پړاو کې له پښو وغورځاوه. دوه متره جګ والډر کېدای شي له والډیمیر کلیچکو سره لوبه وکړي چې له ۲۰۰۲ کال څخه یې ماته نه ده خوړلې او د نورو کمربندونو اتلولي لري.

اقتصاد او سوداګري

پیام محترمه بی بی گل غنی به مناسبت تجلیل از روز جهانی زنان:

نقش زنان را باید محدود به بچه دار شدن نسازیم

وزارت امور زنان به افتخار روز مادر کنفرانس علمی را تحت عنوان « زنان ، ایثار، صلح واعتماد سازی بتاریخ ۲۴ جوزا سال روان در هوتل کابل ستار تدویر نمود. در این کنفرانس هیئت رهبری وزارت امور زنان، اعضای ریاست عمومی اداره

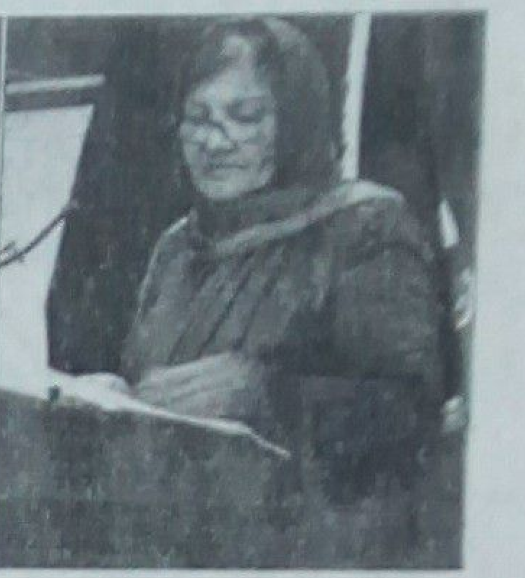

امور، کمیسیون های امور زنان مشرانو جرگه، ولسي جرگه ومسولین عالی رتبه وزارت خانه ها و روسا و مدیران حقوق ریاست های امور زنان ولایات کشور اشتراک ورزیده بودند.

درآغاز این کنفرانس علمی پیام جلالتماب محمد اشرف غنی رئیس جمهوری کشور توسط محترم اسدالله غضنفر قرائت گردید. درپیام ضمن ابراز تبریکی به مناسبت تجلیل از روز مادر ومقام مادر در ارشادات دینی ما و در رابطه به مقام مادر ارج گذاشته شده است ودر احادیث نبوی چنین ذکرگردیده است ، که بهشت زیرپای مادران است. متاسفانه درکشور ما ملیون ها مادر هنوز هم به سبب فقر ، جنگ و خشونت از نعمات زندگی محروم اند ودربیچاره گی وپریشانی بسر میبرند. درقسمت دیگر ی از پیام رئیس جمهوری باور مندی به فردای روشن وتعهد درجهت فراهم آوردن شرایط بهتر زندگی برای مادران وخواهران آمده است. امروز ملیون ها دختر به مکتب میروند ، که نوید دهنده فردای بهتر است وهمچنان به برکت آزادی های داده شده توسط قانون اساسی وقانون مدنی زنان افغان در امور اجتماعی وسیاسی سهم فعال داشته واراده ما اینست که این سهم گیری افزایش یابد.

به تعقیب دلبر نظری وزیر امورزنان با ابراز مراتب تبریکی وتهنیت به مناسبت روز مادر وتوضیح جایگاه ومقام مادران در ارشادات قرآنی ، احادیث نبوی و تلاش های مادرانی که درمسیر پرورش وتربیت سالم فرزندان شان جهت انکشاف واعتلای کشور سعی و تلاش خستگی ناپذیر را به خرج داده اند تقدیرگردیده واز ارگانهای دولتی ، نهاد های ملی وموسسات بین المللی خواست تا در راستای بهبود وضعیت مادران درکشور با راه اندازی برنامه های گسترده وموثر صحی ، اقتصادی واجتماعی با وزارت امور زنان همگام شوند و از این قشر انسان ساز حمایت نمایند.

وی افزود: امسال متفاوت تر از سال های دیگراز روز مادر با تدویر محافل وتوزیع تحایف ونیز با تدویر کنفرانس علمی وتخصصی تحت عنوان زنان ،ایثار، صلح و اعتماد سازی تجلیل به عمل آمد. هدف از بزرگداشت از روز مادر درهمه قاره ها وقرن ها ادای احترامات مخلصانه فرزندان به مقام والای مادر است ، که ناجی زندگی نسل ها بوده و از زمان زندگی هابیل وقابیل تا امروز مادر درتکاپوی جلوگیری از سرکشی میان فرزندان میباشد.

وزیر امور زنان خطاب به مادران افزود: مسئله صلح و ثبات درکشور وابسته به شما وفرزندان شماست شما میتوانید فرزندان تانرا جهت دفاع از دین ، وطن ونوامیس ملی تشجیع وترغیب نمائید. شما هستید که از انحرافات فرزندان تان جلوگیری کرده آنها را با حس و روحیه خدا پرستی وحب الوطن تربیت مینمائید. درواقع شما بنیان گزاران واقعی یک کشور با ثبات وملت واحد و یک پارچه ومایه افتخار افغانستان هستید زیرا فرزندان شما همیشه شجاعت ، پایداری وبرد باری شما را به یاد خواهند داشت.

وزیر امور زنان این وزارت را مکلف برعملی ساختن تعهدات دولت به اساس ماده ۵۴ قانون اساسی مطابق به اهداف و وظایف دولت مبنی بر نظارت از ارائه خدمات اجتماعی ، سیاسی، فرهنگی ، اقتصادی و مراقبت از مادران وزنان کشوردانسته و از مادران درخواست نمود تا نسبت به کیفیت تربیت فرزندان شان توجه نموده ، وبا رعایت عدالت درمیان فرزندان پسر ودختر خویش سرمشق صلح وعدالت دراجتماع باشند.

متعاقباً پیام محترمه بی بی گل غنی را محترمه اناهیتا حیدری مشاور وی به خوانش گرفت. دراین پیام چنین تذکر یافته است : درجهت روزمادر و قدردانی از زحمات مادران درپرورش نسل نو موفقیت های بدست آمده در زندگی مدهون زحمات مادر عنوان گردیده است. در این پیام ذکرگردیده است ، که برگزاری مراسم وتخصیص یک روز برای تقدیر از مقام مادر ، نمیتواند کمترین رنج وزحمت او راجبران کند. درحقیقت برگزاری چنین مراسمی، فرصت وانگیزه ای است تا به یاد بیاوریم که از نوبه حقوق مادر توجه کنیم و به مقام ومنزلت اوپی ببریم ونقش او را تنها به بچه داری محدود نسازیم. درپیام بانوی اول به احترام مادر تاکید شده ، تا درسطوح مختلف زندگی به نقش وجایگاه شان توجه صورت گیرد. همچنان از نهاد های مختلف درخواست گردیده است تابرای احیای مقام مادر در این روند سهیم گردند ونهادهای تعلیمی وآموزشی، قضا ونهادهای فرهنگی واجتماعی باید تلاش نمایند تا تبعیض درحق مادران را از میان برداشته نقش آنان را تقویت کنند.

متاقباً صدیقه بلخی سناتور وعضو شورای عالی صلح، شیلا صمیمی عضوشورای عالی صلح ، فتانه اسحاق گیلانی رئیسه اجتماع زنان و رحیم الله مجددی رئیس جی،اس،اس،پی در رابطه به اهمیت زنان در امور صلح، نقش مادران وحمایت دولت دآوردن صلح ، ثبات واهمیت حضور زنان در روند صلح در کشور تاکید نمودند. قابل تذکر است که این کنفرانس علمی سه روز ادامه خواهد یافت و روی موضوعات پلان عملی ملی برای زنان صلح وامنیت مصالحه ونقش زنان درپروسه صلح اعتماد سازی تقویت اعتماد زنان ، جایگاه حقوقی زن به عنوان مادر از دیدگاه بشریت ،کنوانسیون حقوق مدنی وسیاسی زنان در رسانه ها وسائر موضوعات مربوط بحث علمی صورت خواهد گرفت

آصفه «سعادت»

ګنو نړیوالو ادارو له اداري فساد سره د مبارزې په برخه...

بېلابېلو بنسټونو د نړیوالو کتونکو Global witness، د شفافیت څارونکي Integrity watch، د شفافیت نړیوال سازمان Transparency International او په قراردادونو کې د شفافیت سازمان Open contract استازو حضور درلود. دوی د اداري فساد پر ضد د مبارزې په لاره کې د جمهور رییس اجنډا او اراده وستایله او وې ویل چې اوس مهال د اداري فساد پر ضد د مبارزې په موخه سیاسي اراده رامنځته شوې او د همدغې ارادې پر بنسټ به لازم بدلونونه را منځته شي د اداري فساد پر ضد د مبارزې د بنسټونو مسوولینو او استازو له اداري فساد سره د مبارزې په اړه خپل وړاندیزونه او طرحې وړاندې کړې او ژمنه یې وکړه چې له اداري فساد سره د مبارزې په برخه کې د دولت د اجنډا بشپړ ملاتړ کوي. جمهور رییس له اداري فساد سره د مبارزې په برخه کې د نظارتي بنسټونو په رول د ټینګار په ترڅ کې د شفافیت او موثریت تر منځ په تعادل او توازن ټینګار وکړ. جمهور رییس محمد اشرف غني د یادو بنسټونو له مسوولینو او استازو وغوښتل چې د فساد د څارنې هغه بریالي تګلارې تطبیق کړي، چې په نورو هېوادونو کې یې ښې پایلې لرلې وې. جمهور رییس همدارنګه له یادو بنسټونو وغوښتل چې د افغانستان د اسلامي جمهوریت نظام ټولې برخې تر پوښښ لاندې ونیسي او تمرکز یې یوازې د دولت په اجرایي برخو نه وي. جمهور رییس د یادو بنسټونو له مسوولینو او استازو وغوښتل چې د ټولنې او خلکو نظریات په خپلو ارزونو کې ځای پر ځای کړي. جمهور رییس غني د دغې لیدنې په پای کې د دولت، څارونکو بنسټونو او مدني ټولنې تر منځ د همکارۍ د تامین لپاره د موثر چوکاټ په رامنځته کولو ټینګار وکړ.

د قضا د ستاژ دورې ۲۰۶ تنو فارغانو د محمداشرف غني...

ټول امانت، صداقت او بې طرفي به د قضا دنده ترسره کوي او د اسلامي شریعت، اساسي قانون او د هېواد د ټولو قوانینو حکمونو ته درناوی لري او تطبیقوي به یې. د دندې رازونه خوندي کوي، په مستقیم یا غیر مستقیم ډول خیانت، حق تلفي، بې عدالتي، قانوني سرغړونه به نه کوي او بډې به هم نه اخلي. جمهور رییس محمد اشرف غني د لوړې له مراسمو وروسته لوړو مقرر شویو قاضیانو ته د مبارکي ویلو په ترڅ کې وویل، چې تاسو ته مهمه دنده وسپارل شوه، لومړنی قاضي د اسلام پیغمبر و او له هغه وروسته خلفای راشدینو دغه لوی مقام او مهمه دنده په غاړه لرله. جمهوررییس غني وویل، د افغانستان وجودي فلسفه د اسلام مبین دی او د دغه دین بنسټ عدالت تشکیلوي. نوموړي زیاته کړه، چېرې چې عدالت نه وي هلته سوداګري، کرنه، اردو او د حکومتوالي نظام دوام نه شي کولی. جمهور رییس ټینګار وکړ چې په زور ولاړ نظامونه موقتي او عدالت تلپاتي وي. په کوم هېواد کې چې قانون او عدالت نه وي، نو هلته ثبات هم نه راځي. محمداشرف غني څرګنده کړه ، د عدالت معیار دادی چې ښځه او سړي، شتمن او بې وزله، مسلمان او هندو د قضا د نظام پر وړاندې برابر وي. جمهور رییس د ۴۲ تنو ښځینه قاضیانوحضور چې له ټولوقاضیانو سره یې د وفاداري سوګند یاد کړ او همدارنګه د هېواد په عدلي او قضایي ادارو کې د ۲۴۵ تنه ښځینه قاضیانو په شتون خوښي څرګنده کړه او هغوی یې د افغانستان لپاره لوی ویاړ وباله. جمهور رییس له اداري فساد سره مبارزه، په خانګړي ډول په عدلي او قضایي چارو کې د حکومت له لومړیتوبونو څخه یو مهم لومړیتوب وباله. جمهور رییس غني دېته په اشارې چې د هېواد د درې قواوو تعادل بنسټیزه اړتیا ده وویل، زه د اساسي قانون له مخې د خلکو لومړی خادم یم او درې واړو قواوو ته په برابر نظر ګورم. جمهور رییس وویل، په دویمو سلو ورځو کې به عدلي او قضایي ارګانونو ته جدي پاملرنه وشي.

«په عدلیې په وزارت کې...

د کادرونو په روزنه او په نورو برخو په تېره بیا دماشومانو داصلاح او روزنې دمرکزونو دحالت په ښه والي کې له دغه وزارت سره مرسته وکړې په پای کې دنړیوال بانک رییس وویل هلې ځلې به وکړي چې طرحه شوې ستونزې حل شي

باختر

د شهید مزاري او ...

برخه کې عملي اقدامات ترلاس لاندې ونیسي او دنتیجو په باب دې دملي امنیت شورا ته رپوټ وړاندې کړي. امنیتي ارګانونه موظف کړی شوي دي په هغو سیمو کې چې اوسېدونکي یې له دې پلوه خورېږي خانګړي امنیتي پلانونه طرحه او عملي کړي. دجمهور رییس مرستیال دکتني دبرخه والو دنورو غوښتنو په ځواب کې وویل په بېلابېلو برخو کې دخلکو دغوښتنو اوسطالباتو تحقق د ملي وحدت دحکومت مکلفیتونه دي

باختر

ملي ګټې باید د سولې او شومو موخو...

خو دهغوی کسان باید له وړتیا وو څخه برخمن وي، دا په بشپړه توګه دملي ګټو پرخلاف ده، چې د سولې په بدل کې دې دهېواد دتاریخي او قسم خوړلي دښمن په خوښه او باداری په افغان حکومت کې طالبانو ته داسې ونډه ورکړل شي، چې له ملي ګټو سره په ټکر کې وي دغه راز افغان حکومت په هیڅ توګه دا واک او اختیار نه لري، چې دسولې په بدل کې دې څو ختیځ ولایتونه طالبانوته ور پرېږدي. افغانان دډیورنډ او ګندمک کړغېړن تړونونه په یاد لري، دهغو تړونونولانجه لاختمه نه ده او زیات ناوړه عواقب یې زېږولی دی. افغان طالبان باید په خپله دې ته پام وکړي اوکه له هغوي سره دهېواد اوولس غم وي، نو ددښمن داډول ناوړه طرحې دې ناکامې کړي. څکه یوې پاکستاني رسنۍ اېکسپرېس خبر ورکړي، چې دافغانستان دسولې په روانه پروسه کې وسله والو طالبانو ته دکابینې د ۳۰ سلنه وزیرانو او د دریو ولایتونو ورکړې وړاندیز کېږي. دا وړاندیز دافغانستان د واحد ، یو موټي او خپلواک هېواد دتجزیې په مانا دی، چې په هیڅ توګه به یې افغان ولس ونه مني افغان حکومت او طالبان باید دې ته پام وکړي اومغرضو کړیو ته دا واک او اختیار ورنه کړي، چې دسولې دا وروستي هلې ځلې بدنامې او ناکامې کړي اودسولې دغه خبرې دافغانستان دتاریخي دښمنانو دناوړو دوه مخو اودروا غوښتو پالیسو ښکار شي.

افغانان دې ته په تمه دي چې دناروې په پلازمېنې اوسلوکې دافغان دولت او افغان استازو تر منځ دسولې دوه ورځنۍ خبرې چې سر له پرونه پیل شوې، مثبتې پایلې راونغاړي اودېرپالیسوب تربېده ورسېږي

د بدخشان لپاره د طالبانو تش په نامه والي وژل شوی دی

د ولایتي پولیسو یو ویاند ویلي چې د شمالي ولایت بدخشان لپاره د طالبانو یو ګومارل شوی والي له خپلو ۱۳ ملګرو سره ووژل شو. د بدخشان د امنیې قوماندانۍ ویاند، لعل محمد احمدزي وویل: « د بدخشان لپاره د طالبانو تش په نامه والي مولوي امان الدین، په جرم ولسوالۍ کې د دوشنبې په ماښتن ووژل شو.» احمدزي وویل چې په وژل شوو کسانو کې «اته تنه بهرنیان» هم شامل دي. هغه زیاته کړه: «کله چې یاغیان په یوه کور کې سره را ټول شول پرهغوی د خرځي الوتکې په واسطه بمباري وشوې» هغه یادونه وکړه چې په برید کې ملکي وګړو ته کوم تاوان نه دی رسېدلی. رپوټونه وایي ،چې د کندز له ولایت په چاردرې ولسوالۍ کې هم د طالبانو او امنیتي ځواکونو تر منځ نښتې رامنځ ته شوي دي. د پولیسو یوه محلي چارواکي وویل چې یاغیانو پر اطرافي پوستې برید وکړ او نږدې شپږ پولیس یې ووژل. په کندز کې ضابط نورالله وویل چې دغه پېښه په چهار درې ولسوالۍ کې د دوشنبې په ماښتن رامنځ ته شوه. هغه وویل چې په دغو نښتو کې اووه یاغیان هم وژل شوي دي هغه زیاته کړه: «دغه اطرافي پوسته اوس د یاغیانو په لاس کې ده»

افغان اعلانات

یک جلد پاسپورت شماره (ای 112302) به اسم عبدالفتاح ولد محمد انور دارای اقامه کشور عربستان سعودی مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆◆◆◆

یک جلد پاسپورت الکترونیکی نمبر 07192150 به اسم خاطره وردک مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆◆◆◆

د پوهنې وزارت په پام کې لري چې MOE/W-273/NCB/01/02 په سر پل ولایت کې د مختلفو مکتبونو د احاطې دیوالونه سره د دروازه 5 غرفې تشنابونه د اوبو څښلو څاه میزاوچوکۍ کافت دانۍ او د برق سیستم دچارو

سرته رسونې پروژه د قرارداد په تولیز قیمت 39 19341407 افغانۍ د دوه حصو لپاره د نوشاخ ګلوبل ودانیز شرکت سره یې قرارداد کړی.

په دې توګه له ټولو هغو ګډون کوونکو خصوصي شرکتونو څخه چې پدې هکله ادعا لري غوښتنه کیږي چې د اعلان د خپریدو له نیټې څخه تر 14 ورځو پورې د تهیې او تدارکاتو ریاست ته مراجعه وکړي او پرته له دې د شکایت حق نلري

1927

◆◆◆◆

قرار است پوهنتون طبی کابل 103 قلم ادویه مورد ضرورت شفاخانه های تدریسی خویش را ازطریق داوطلبی باز به اعلان بپارد علاقمندان واجد شرایط که جواز فعالیت داشته باشند میتوانند ازنشراعلان الی بیست ویک روز کاری شرطنامه را از آمریت تهیه وتدارکات پوهنتون طبی کابل بدست اورند تضمین نقد ویا بشکل سند بانکی اخذ میگردد

1821

◆◆◆◆

یک قطعه قباله شرعی نمبر 2297/ 579 مورخ 1340/11/16 زمین واقع حوزه چهارم کابل به اسم نوراقا ولد خان اقا مفقود گردیده اعتبارساقط است

◆◆◆◆

جواز کار نمبر 3075 مورخ 1394/1/10 ریاست عمومی قوای بشری و تنظیم روابط کار امور اجتماعی شهدا و معلولین به اسم فردوس ولد سید مجتبی فارغ التحصیل سال 1393 انستیتوت ملکی تجارتی بویه چهارده پاس ولایت کابل مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆◆◆◆

شرکت النور هاشمی لمتد یکعراده موترتویوتا کرولا پلیت (2-28742) شخصی کابل مدل 1997 دارای انجن 7AG130640 شاسی 2T1BB02VC189769 خویش را بالای موسه مرسی کورپس که نوراقا ولد حضرت گل بصفت نماینده موسه تعین شده بفروش میرساند اشخاص ادارات وموسساتی که با عراده فوق کدام معامله داشته باشند ازنشراعلان الی سه روز به مدیریت ترافیک کابل اطلاع دهند

1818

◆◆◆◆

شرکت النور هاشمی لمتد یکعراده موترتویوتا کرولا پلیت (562-) شخصی کابل مدل 1997 دارای انجن 2415527 شاسی JT1?EE107009758 خویش را بالای موسه مرسی کورپس که نوراقا ولد حضرت گل بصفت نماینده موسه تعین شده بفروش میرساند اشخاص ادارات وموسساتی که با عراده فوق کدام معامله داشته باشند ازنشراعلان الی سه روز به مدیریت ترافیک کابل اطلاع دهند

1817

◆◆◆◆

یک جلد پاسپورت الکترونیکی به اسم حسین محمدی مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆◆◆◆

ریاست اراضی ولایت کندز در نظر دارد که اطراف موازی 20 جریب زمین ملکیت خویش را دیوار احاطه پیره دار خانه وچاه عمیق اعمار نماید. که مطابق نقشه وبراورد به قرارداد میدهد شرکت های ساختمانی وموسساتی که ثبت وراجستر ریاست شهر سازی اقتصاد وایسا باشند ازنشراعلان الی بیست ویک روز با درخواست های خویش به ریاست اراضی کندز مراجعه نموده وافر اخذ تامینات اخذ میگردد

1815

◆◆◆◆

شرکت زاد راه لمتد یکعراده موترتویوتا کرولا پلیت (2-44558) شخصی کابل مدل 1998 دارای انجن 5-0598683 شاسی 3869-0170153 خویش را بالای موسه مرسی کورپس که نوراقا ولد حضرت گل بصفت نماینده موسه تعین شده بفروش میرساند اشخاص ادارات وموسساتی که با عراده فوق کدام معامله داشته باشند ازنشراعلان الی سه روز به مدیریت ترافیک کابل اطلاع دهند

1814

◆◆◆◆

شرکت نوین احمدی لمتد یکعراده موترتویوتا کرولا پلیت (2-36933) شخصی کابل مدل 1997 دارای انجن 4AL783445 شاسی INXBA02E7V590983 خویش را بالای موسه مرسی کورپس که نوراقا ولد حضرت گل بصفت نماینده موسه تعین شده بفروش میرساند اشخاص ادارات وموسساتی که با عراده فوق کدام معامله داشته باشند ازنشراعلان الی سه روز به مدیریت ترافیک کابل اطلاع دهند

1805

◆◆◆◆

شرکت ملت کاربوریشن لمتد یکعراده موترتویوتا کرولا پلیت (2-86262) شخصی کابل مدل 1997 دارای انجن 7AG785114 شاسی INXBB02E2VZ644929 خویش را بالای موسه مرسی کورپس که نوراقا ولد حضرت گل بصفت نماینده موسه تعین شده بفروش میرساند اشخاص ادارات وموسساتی که با عراده فوق کدام معامله داشته باشند ازنشراعلان الی سه روز به مدیریت ترافیک کابل اطلاع دهند

1804

◆◆◆◆

یک جلد پاسپورت الکترونیکی نمبر 543474 به اسم محمد عارف محمدی ولد میاسعید مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆◆◆◆

جواز نمبر دی 54154 مربوط شرکت ساختمانی ارشد سمیر اسنوز رزرینی افغانستان جائیت وینچر مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆◆◆◆

یک جلد پاسپورت الکترونیکی به اسم عبدالشاکر سعادت مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆◆◆◆

سند ملکیت زمین نمبر 5831 واقع پروژه احمد شاه بابا مینه به اسم غلام فاروق ولد محمد رسول مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆◆◆◆

یک جلد پاسپورت الکترونیکی به اسم محمد امین لشکر خیل ولد لعل بیک مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆◆◆◆

یک جلد پاسپورت الکترونیکی نمبر 0586427 به اسم محمد ضابط خان ولد عبدالاحد مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆◆◆◆

یک جلد پاسپورت الکترونیکی به اسم محمد آکل ولد علی جان مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

◆◆◆◆

یک جلد پاسپورت الکترونیکی به اسم عبدالظاهر بیات ولد غلام شاه مفقود گردیده ازاعتبارساقط است

ketabton.com: The Digital Library

هیواد
HEWAD DAILY

سیاسي - اقتصادي ورځپاڼه

چهارشنبه د ۱۳۹۴ ل د غبرګولې ۲۷ مه د ۱۴۳۶ ق د شعبان المعظم ۲۹ مه د 17/6/2015

په ارزګان کې د ملکي پر موټرو چاودنو مرګ ژوبله اړولې

د ارزګان ولایت د هراوډ ولسوالۍ د جمبرک کوتل په سیمه کې پر دوو موټرانو د ماین چاودنې په پېښه کې ۳ ملکي کسان وژل شوي او ۱۲ نور ټپیان شوي دي. پېښه پرون غرمه رامنځ ته شوې ده. د ارزګان د والي ویاند دوست محمد نایاب د پېښې د پخلي ترڅنګ ویلي، چې په دې چاودنو کې ۳ ملکي کسان وژل شوي او ۱۲ نور ټپیان دي. نایاب وايي دواړه موټره له کندهار څخه د دایکنډي ولایت کجران ولسوالۍ ته روان وو، چې په لاره کې پر ښخ شویو ماینونو برابر شوي دي. د هغه په قول، په وژل شویو او ټپیانو کې ښځې او کوچنیان هم شامل دي. په افغانستان کې دغه شان پېښې عام وګړي سخت په غوسه کړي دي. خلک وايي، هره میاشت په لسګونو انسانان د سړک د غاړې په ښخ شویو ماینونو کې قرباني کېږي.

د اسعارو پېر او پلور

د کابل د شهزاده سراى د صرافانو د رییس د معلوماتو له مخې پرون له غرمې مخکې د بهرنیو پیسو په مقابل کې د افغانۍ ارزښت په دې ډول دی:

یو امریکایي ډالر پېرودل په 60/50 افغانیو پلورل په 60/60 افغانیو

یو انګلیسي پونډ پېرودل په 93/00 افغانیو پلورل په 93/10 افغانیو

یو یورو پېرودل په 67/90 افغانیو پلورل په 67/95 افغانیو

یو سعودي ریال پېرودل په 15/90 افغانیو پلورل په16/00 افغانیو

د اماراتو یو درهم پېرودل په16/30 افغانیو پلورل په 16/40 افغانیو

زر پاکستانۍ کلدارې پېرودل په 583 افغانیو پلورل په 584 افغانیو

زر هندي کلدارې پېرودل په930 افغانیو پلورل په 940 افغانیو

او زر ایراني تومانه پېرودل په 18/00 افغانیو پلورل په18/10 افغانیو

«په روژه کې دې له جګړې، ناروا او غیر اخلاقي کړنو څخه ډډه وشي»

د حج او اوقافو وزارت دهېواد ټولو جوماتونو اوحسینیه و او عالمانو خطیبانو او امامانو په استازیتوب دروژې دمبارکې میاشتې په مناسبت ټول ملت ته تهنیت ووایه او ورسره یې اعلان کړي .دهېواد له ټولو ربنیو څخه په کلکه غوښتنه کېږي چې دروژې دمبارکې میاشتې په احترام خپلې ټولې غږېزې او

اومبارکې وړاندې کوي، روژه دصبر او تقوا رحمت او مغفرت تعاون او سخا میاشت ده. بنا له خپلو ټولو مسلمانانو او متدینو هېوادوالو څخه هیله کوو چې دروژې دمبارکې میاشتې ورځې په عبادت ، دعا دقرانکریم په تلاوت دصدقو په ورکولو ، داخوت ، ورور ولۍ، په ټینګولو او دخان او ټولنې په اصلاح کې تېرې کړي او له ګناهونو شخړو او اختلافاتو څخه ډډه وکړي او ترحم تعاون شفقت صبر او عفوه خپله کړنلاره وګرځوي همدارنګه دحج او اوقافو وزارت دروژې دمبارکې میاشتې دعظمت او فضیلت په خاطر دغه ټکي اعلاموي

- له ټولو نظامي او سیاسي مخالفینو څخه غوښتنه کېږي چې دروژې دمبارکې میاشتې په احترام له جګړې ، وینې توییدو او لفظي او قلمي شخړو څخه الخوریزې خپرونې داسلامي او اخلاقي ارزښتونومطابق چمتو کړي او دخلکو په ځانګړې توګه دځوان نسل فکري رشد ودې په برخه کې له اسلامي خپرونو څخه استفاده وکړي

- په مرکز او ولایاتو کې دهوټلونو او رستورانتونو له ټولو خاوندانو څخه هیله کېږي ،چې دروژې مبارکې میاشتې په ورځو کې د غذا له پخولو او وېشلو څخه جدا ډډه وکړي

- د هېواد له ملي تاجرانو او شتمنو څخه احترامانه غوښتنه کېږي ،چې په دې مبارکه میاشت کې د فقیرانو او بې وزلو کسانو په مرسته کې برخه وکړي

- له ټولو دوکاندارانو او کسبګرو څخه غوښتنه کېږي چې دروژې دمبارکې میاشتې په احترا م له احتکار اوګران پلورنې څخه په کلکه ډډه وکړي او په لږ مفاد قناعت وکړي

په ننګرهار کې د نباتي غوړیو د تولید فابریکه پرانیستل شوه

دکرنې او اوبو لګولو وزارت په ننګرهار ولایت کې د تېلي بوټو دغوړیو دتولید فابریکه جوړه او پرانیستله دکرنې او اوبو لګولو وزارت درسنیو دفتر وویل دغه فابریکه د EAVS پروژې له خوا چې دکرنې او اوبو لګولو په وزارت کې دیره مهمه پروژه اومه مواد دهېواد په دننه کې برابرېږي او څه ناڅه ۱۱۰ تنه په کې په کار بوخت دي ددغې فابریکې محصولات دننګرهار او کابل په ولایتونوکې پلورل کېږي ددغې فابریکې جوړول او پرانیستل دکرنې او اوبو لګولو وزارت دلومړیو سلو ورځو دپلان یوه برخه

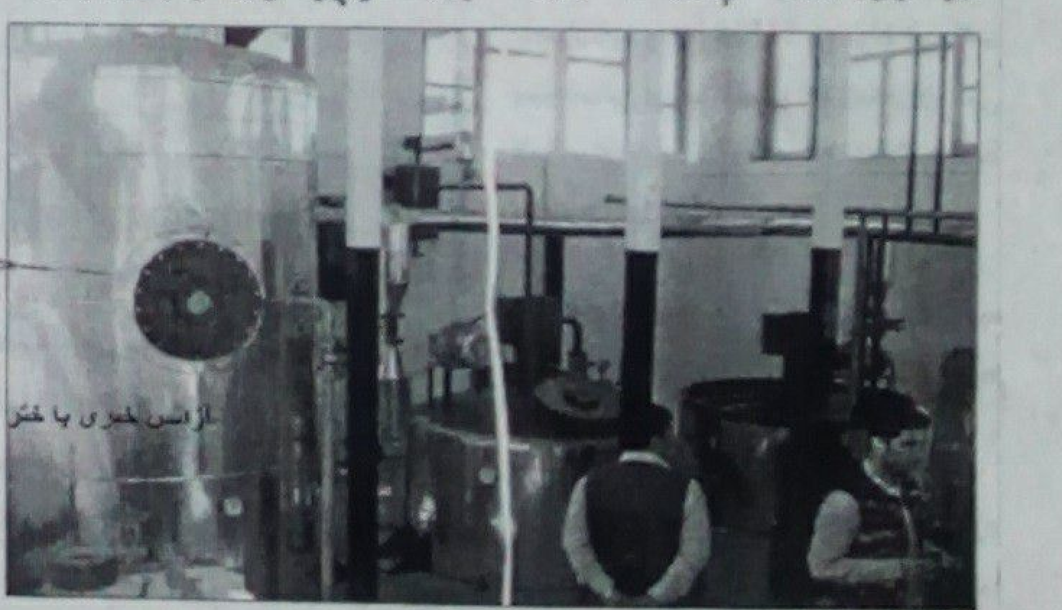

آژانس خبری با ختر

ده د یومیلیون ډالرو په ټول لګښت جوړه شوې او په ۲۴ ساعتوکې د ۱۵ ټنو تیلي نباتي غوړیو دچاپولو ظرفیت لري. دېندانې ، زغرو او کنځلو په ګډون ددغې فابریکې ده دغه وزارت ژمن دی چې دهېوادپه بېلابېلو سیمو کې دخلکو دژوندانه دښه والي او په ځپلو ښو دخلکو ددرولو لپاره اوچت ګامونه واخلي باختر

ربینتیا د سولې لپاره غیرمتوقع ګامونه اخیستل شوي

د افغانستان د سولې موضوع دولسمشرد کارې اجنډا په سرکې ده او اوس وخت رسېدلی چې د افغانستان د سولې خبرې پیل شي. د افغانستان او پاکستان لپاره د واشنګټن پخواني استازي او د راند کار پورېشن څېړونکی جیمز ډبېز وایي، په وروستیو څو میاشتو کې افغانستان، پاکستان او طالبانو د سولې لپاره غیرمتوقع ګامونه اخستي دي. نوموړي چې د ۲۰۰۱ میلادي کال د بن په کنفرانس کې یې د امریکا استازیتوب کړی و، فارن افیرز خپرونې ته په مقاله کې کښلي، له ۲۰۰۱ کال راهیسې د افغانستان د سولې لپاره فرصتونه برابرېدل او یا له منځه تلل. جیمز ډبېز لیکلي، له طالبانو سره د امریکا له خوا د خبرو نه

کول د افغانستان د سولې د پروسې په مخ کې سترخنډ و او که یا د سیاسي توافق د نشتوالي او غلط فهمیو له امله هم د سولې پروسه په ټپه درېدله. نوموړي وېلي، امریکا په ۲۰۱۰ کال کې دا ومنله چې د افغانستان د جګړې ختمېدل د سولې له لارې ممکنه ده خو یا د ډېرې خبرې د سولې ډېر ورو او په غیر دواماداره توګه پرمخت

کاوه جیمز ډبېز وړاندې لیکلې، د افغانستان اوسني ولسمشرد سولې پروسې ته لومړیتوب ورکړی او پاکستان او چین هم لېوالتیا لري چې دغه بهیرته تازه ساه ورکړي. طالبانو هم په دې وېلو سره چې غواړي تلوټرپخوالی پای ته ورسېږي د سولې د خبرو لپاره خپل رضایت څرګند کړی دی. د افغانستان او پاکستان لپاره د امریکا پخوانی ځانګړي استازي فارن افیرز خپرونې ته لیکلي: ټولې خواوې باید له اوسني فرصته ګټه واخلي او د سولې د پروسې د پرمختګ لپاره کار وکړي جیمز ډبېز وړاندې وایي: «امریکا باید له افغان خواکونو سره همکاري وکړي چې د جګړې په ډګر کې د خپلو جبهو له کرښو ساتنه وکړي، پر پاکستان فشار راولي چې طالبان د خبرو مېزته

کېنوي او تر ټولو مهمه دا چې له افغانستانه د خپلو سرتېرو د ایستلو په مسله کې قاطع نه اوسي او تر ۲۰۱۷ او له هغې وروسته هم له افغانستانه د خپل ملاتړ ژمنه وکړي»

نړیوالو ورځپاڼو ته کتنه

FP

ګاردین: ښه ده چې افغانستان د مس عینک د کان له استخراجه لاس واخلي

د برېتانوي ګاردین ورځپاڼې د یوې لیکنې په عنوان کې راغلي «افغانستان د دې لپاره چې د نورو شخړو او لانجو مخه ونیسي ښه به دا وي چې د خپلو مس د کان له استخراج لاس واخلي» ورځپاڼې تر دغه عنوان لاندې د حیرتانو او مزارشریف ترمنځ د اورګاډي د پټلۍ یوعکس هم خپورکړی چې په کې په لوېه لوحه د افغانستان د جمهور رییس محمد اشرف غني او د شمالي ایتلاف د پخواني قوماندان احمدشاه مسعود دواړو عکسونه ښکاري او لاندې یې په دري، انګلیسي او روسي ژبو لیکل شوي چې «افغانستان ته ښه راغلاست» د مقالې لیکوال لیکي چې افغانانو ورته ویلي چې له کومې ورځې چې د عینکو د مس کان تاسیس شوی، د دوی ژوند له شخړو او لانجو او د چاپېریال له ویجاړۍ سره لاس ګرېوان دی. ورځپاڼه لیکي چې افغانستان د خپلو طبیعي منابعو له کبله چې تر اوسه استخراج شوي نه دي له ستونزې سره مخامخ دی. افغان حکومت او بهرني پانګوال ترلګونو کلونو جنګ او ناکرارۍ وروسته غواړي دغو طبیعي منابعو څخه ګټه واخلي خو د بې نظمیو له امله واقعي خطرونه شته. ورځپاڼه لیکي چې افغانستان د سولې او ارامۍ د ټینګار او د پاک چاپېریال د ساتنې لپاره کېدای شي په دې حدې غور وکړي چې د عینکو د مسو د کان له استخراجه لاس واخلي خو اقتصادي اړتیاوې یې ډېرې پیاوړې دي.

ګاردین لیکي، چې د طالبانو تر واک لاندې سیمې له کابل څخه یو ساعت لېرې دي او لوګر ولایت چې په دودیزه توګه د مخالفینو د نفوذ سیمه ګڼل کېږي، د مخالفینو او افغان امنیتي ځواکونو ترمنځ په کې پرله پسې نښتې کېږي. د عینکو د مو کان ته نږدې د یوه کلي اوسېدونکو د مقالې لیکوونکي ته ویلي له کومې ورځې چې د کان د استخراج خبره رامنځته شوې د دوی ژوند یې په غم لړلی. مخکې یې نیول شوې او هم دولت او هم طالبان وربان‌دې فشار راوړي چې سیمه پرېږدي او په سیمه کې یې کم اقتصادي پرمختګ شوی دی. اندېښنه دا ده ،چې د دې ربنانوي ورځپاڼې له دغو څرګندونو موخه دې ا په اصل کې دا بې مسوولیته څرګندونې دي ،چې له یوه خام فکر کس سره د مرکې پر بنسټ شوې او یا ترې له وړاندې جوړه شوې ،په لوګر کې حالات داسې نه دي ،لکه دې ورځپاڼې چې یې په اړه ناسمې

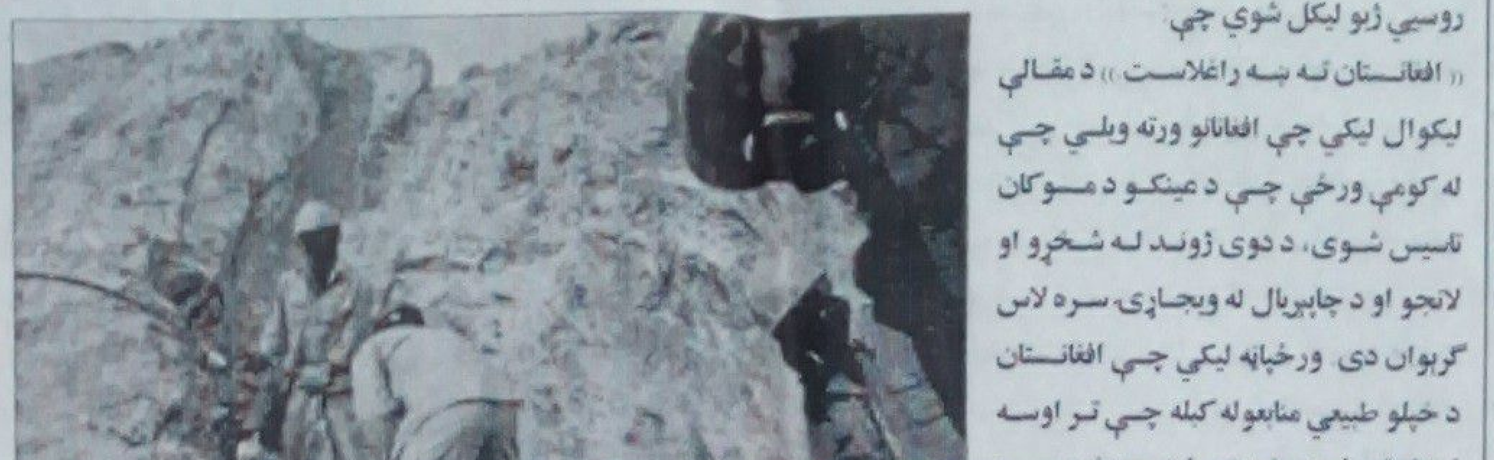

څرګندونې کړې دي، په هر حال بل خوا ملیټري ټایمز انټرنېټي پاڼه د یوه مطلب په عنوان کې دا پوښتنه کوي چې د امریکا د هوایي ځواکونو اټلس سوه پوځیان ولې تر اوسه په افغانستان کې پاتې دي ؟ خپرونه په خواب کې لیکي چې په افغانستان کې د امریکا حربي ماموریت کېدای شي له فني پلوه پای ته رسېدلی وي، خو هوایي ځواکونه یې اوس هم په دغه هېواد کې هره ورځ الوتنې کوي او په افغانستان کې د ۹۸۰۰ پاتې امریکایي عسکرو د ساتنې وظیفه اجرا کوي. وړاندې په مطلب کې راغلي چې سیاستوال او رسنۍ د افغانستان په هکله د پخوا په څېر خبرې نه کوي خو د امریکا د هوایي ځواکونو لپاره اوس هم په دغه هېواد کې جنګ دوام لري. ملیټري ټایمز زیاتوي چې په افغانستان کې د امریکایي ځواکونو په هڅو باندې اوس هم د توغندیو بریدونه کېږي. د مقالې په دوام کې د بګرام په هوایي اډه کې د یوه امریکایي منصبدارجنرال مارک کېلي له قوله لیکل شوي چې افغانستان اوس هم خطرناک ځای دی او د عسکرو حفاظت او ساتنه د ورځنیو مهمو مسایلو څخه ګڼل کېږي

د افغانستان دهوايي حريم د ساتنې لپاره د دریو شرکتونو قراردادونه ارزول کېږي

بهیر دوروستیو پړاونو دبشپړولو په موخه دمناقصې بهیر دوام لري او هیله کېږي چې دټولو داوطلبو په پای ته رسېدو سره یوله دغو دریو شرکتونو څخه دهوايي حريم دکنټرول دقرارداد دګټوونکي په توګه وپېژندل شي دغه راګټوونکی شرکت بهرنی ماهران استخداموي او ددندو دلایحې او دشرط پالې له مخې به چې دافغانستان ددولت له خوا برابرې شوې دي عمل وکړي دګټوونکي شرکت کارکوونکي او ماهران په مستقیمه توګه دملکي هوايي چلند خپلواکې اداري ته رپوټ ورکوي او دملکي هوايي چلند دخپلواکې اداري دفني کارکوونکو په مرسته به دهېواد دهوايي حريم په کنټرول پورې اړوندې چارې پرمخ بوځي باختر

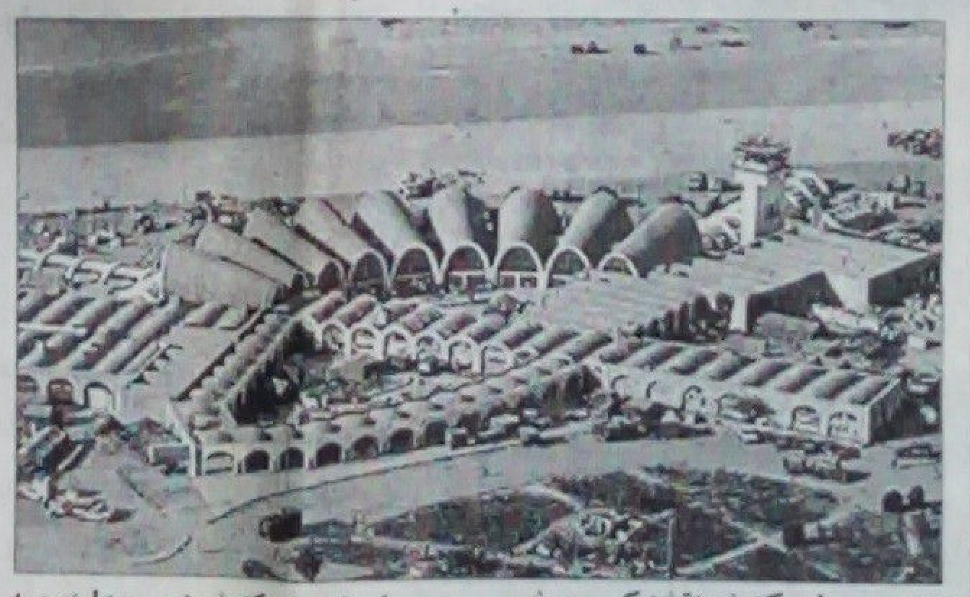

د دریو شرکتونو دتخنیکي برخې وړاندیزونه په دې بریالي شول چې دافغانستان دهوايي حريم دکنټرول دقرارداد داخیستلو په خاطر وروستي پړاو یعنې دمالي وړاندیز ملن کېدو ته لاره پیداکړي دوړاندیزونو دپرانیستلو په مراسمو کې چې دهوايي چلند داداري دعملیاتي مرستیال محمد شاه حبیبي د ډګروال د ډګرونو دریس کپتان عادل رسولي او دشرکتونو دمسوولینو په ګډون برخای شوي و له شپږو علاقمندو شرکتونو څخه ددوی دوړاندیزونو له څېړنې وروسته ، ددریو شرکتونو دتخنیکي برخې وړاندیز وکولای شول چې دهېواد دهوايي حريم دکنټرول دقرارداد داخیستلو په خاطر ، وروستي پړاو یعنې دمالي وړاندیز ملن کېدو ته لاره پیدا کړي همدا اوس دتدارکاتي

د اطلاعاتو اوفرهنګ وزارت خبرتیا

ټولو کابل ښاریانو ته خبر ورکول کېږي هغه لیک چې دکابل ښاروالۍ د خدماتو د معاونیت له خوا دکابل ښاروالۍ د شپږمې ناحیې ریاست ته لېږل شوی ، داطلاعاتو او فرهنګ له وزارت سره په دې اړوند مشوره نه ده شوې او د اطلاعاتو اوفرهنګ وزارت او د واټونو د نومولو کمېسیون د وزیرانو شورا د مصوبې په رڼا کې په خپلې پخوانۍ پرېکړې ټینګار کوي د دغو واټونو دنومولو مسله پرون د هېواد دملي امنیت په شورا کې طرحه شوه او د هېواد جمهور رییس به موضوع په خپله تعقیب کړي

بهرني لنډ خبرونه

په یمن کې د القاعدې مشر وژل شوی

القاعدې ډلې ملي چې په عربي ټاپو وزمه کې یې مشر ناصرالوحیشي په یمن کې د امریکا په هوایي برید کې وژل شوی دی. د القاعدې عربي ټاپو وزمې ډله چې په یمن کې فعالیت لري، په یو شمېر هغو بریدونو کې تورنه ګڼل شوې، چې د امریکا پر ضد ترسره شوي دي پر دغې ډلې د ۲۰۰۹ کال په دسمبر کې په یوې مسافر وړونکې الوتکه کې د چاودنې د هڅې تور هم لګول شوی دی. په دغې الوتکه کې چې ۲۹۰ سپرلي یې درلودې، په اندا شوي ډول برید کوونکو هڅه کړې وه چې ښې تر کالیو لاندې ځای پر ځای شوي چاودېدونکو توکو ته چاودنه ورکړي خو بریالي شوي نه وو د امریکا د بهرنیو چارو وزارت د الوحیشي په اړه د معلوماتو په بدل کې د لس میلیون ډالرو جایزه اعلان کړې وه. امریکا ویلي وو، ناصر الوحیشي د امریکا د استخباراتي اداري «سي آی اې» له خوا د بې پیلوټه الوتکې په برید کې وژل شوی خو د دغه هېواد حکومتي ادارو دغه خبر نه و تایید کړی الوحیشي ۳۰ کلن و، د القاعدې دوهم تر ټولو مهم مشر ګڼل کېده او یو مهال د اسامه بن لادن شخصي سکرتر هم و.

په اروپا کې د امریکایي وسلو په اړه د روسیې غبرګون

روسیې د امریکا هغه طرحه چې پر اساس یې غواړي د ناټو په هغو غړو هېوادونو کې چې له روسیې سره ګډه پوله لري درنې وسلې ځای پرځای کړي، تر سړې جګړې وروسته د امریکا ډېر لمسوونکی ګام بللی. د روسیې د دفاع وزارت لوي چارواکي جنرال یوري یاکوبوف اعلان کړی چې له روسیې سره پر پوله د لا ډېرو امریکایي عسکرو او تجهیزاتو ځای پرځای کول به تر سړې جګړې وروسته د امریکا تر ټولو سخت تحریک کوونکی عمل وي او دغه عمل به یې ځوابه پاتې نه شي. یاکوبوف دغه څرګندونې د امریکا د دفاع وزارت د هغې پرېکړې په غبرګون کې کړې چې غواړي د ختیځې اروپا هېوادونو ته درنې وسلې واستوي او د بالټیک حوزې په دریو هېوادونو استونیا، لاتویا او لیتوانیا کې تر ۵۰۰۰ ډېر عسکر ځای پرځای کړي. یاکوبوف ټینګار وکړ چې که امریکا دغه طرحه عملي کړي، نو روسیه به بې له دې چې په لوېدیځو پولو کې خپل پوځي حضور پیاوړی کړي، بله لاره ونه لري

کردي جنګیالیو د سوریې تل ابیض ښارګوټی ونیولی

په سوریه کې کردي وسله وال وایي، د ترکیې پولې ته څېرمه یې تل ابیض ښارګوټی نیولی او د داعش جنګیالیو د اکمالاتي لارې د پرې کولو لپاره هم اقدامات کېږي. وایي د کردش پاپولر پروټکشن یونټس «وای پي جي» له لوري مرسته اسټول کېږي، چې د داعش مرکز رقه سوبلې لارې کنټرول تر لاسه شي. تل ابیض کې د روانې جګړې له کبله زرګونه خلک ترکیې ته تښتېدلي دي. د وسله والو کردانو دغه پرمختګ کې د امریکا هوایي بمبارۍ او سوریې کې د داعش خلاف په جګړه بوختو وسله والو ډلو مرسته هم شامله ده. کردان په تل ابیض له ونیولو وروسته د ترکیې پر پوله تر خپلې ولکې لاندې لورو سیمو سره هم اړیکه کې وي، چې ختیځ کې له عراقه یا لوېدیځ کې تر کوبانې پورې غځېدلې سیمه ده بل لور ته د سورې ناڅیانو پر کنډ الفرات نومې دله، چې له کردانو سره په دغه جګړه کې همکاري کوي وایي، د تل ابیض په ختیځ او سوېل کې سخته جګړه شوې

«اټومي وسلې کمې، خو کوانې یې ډېر شوي دي»

په سویډن کې د سولې څېړنیز انسټیټوټ «سیپري» د ۲۰۱۵ م کال لپاره په راپور کې ویلي، چې اوس هم په نړۍ کې څه ناڅه ۱۶۰۰۰ اټومي وسلې موجودې دي. د سولې څېړنیز نړیوال انسټیټوټ SIPRI د ۲۰۱۵ م کال په راپور کې راغلي چې اوس هم په نړۍ کې ۱۵۸۵۰ اټومي وسلې موجودې دي. د یاد انسټیټوټ کاروه شېنن کایل ویلي «موږ په عمل کې وینو چې د اټومي وسلو د زېرمو د عصري کولو پروسه روانه ده.» د سیپري په راپور کې راغلي چې د روان میلادي کال په پیل کې د تېر کال په پرتله ۵۰۰ اټومي نمونه کم شوي دي. په هغو اټوم لرونکو هېوادونو امریکا ، روسیه، چین، شمالي کوریا، فرانسه، بریتانیا، اسرائیل، هند او پاکستان شامل دي. د راپور له مخې د اټومي وسلو د کمښت وجه د امریکا او روسیې له خوا د هغه تړون د عملي کېدو دوام بلل شوي، چې په کې دواړو خپل خانونه د اټومي وسلو په کمښت مکلف کړي دي. دواړه هېوادونه د سړې جګړې له پای راهیسې د خپلو وسلو له زېرمو څخه اټومي وسلې لېرې کړې چې ډېرې زړې شوې وې.

د مصر پر پخواني ولسمشر د مرګ سزا تایید شوه

په مصر کې یوې بلې محکمې هم د دغه هېواد پخواني ولسمشر محمد مرسي ته د اعدام سزا تایید کړه. ښاغلی مرسي په ۲۰۱۱ کال کې د زندان په ماتولو تورن دی چې د مصري چارواکو په وینا، ډېر مجرمین لو تښتېدلي وو. محکمې له ښاغلي مرسي سره یو ځای د اخوان المسلمین د ګوند مشر محمد بدیع هم په مرګ او د دغه ګوند ۱۰۰ نور مشران یې د عمربند په سزا محکوم کړل. همدغې محکمې یوه اوونۍ وړاندې محمد مرسي د فلسطین د حماس ډلې په ګډون له بهرنیو ډلو ټلو سره د مرستو په تور، په عمربند سزا محکوم کړی و. محمد مرسي په ۲۰۱۳ کال د پوځ له لوري د ولسمشرۍ له څوکۍ را ښکته کړل شو او زندان ته واستول شو. اوس د هغه پر ځای دغه هېواد پخوانی پوځي مشر عبدالفتاح السیسي ولسمشر دی. له ۲۰۱۳ کال راهیسې حکومت پر ښاغلي مرسي بېلابېل تورونه لګولي دي، چې ټولې هدف یې د اخوان المسلمین د ګوند لاخپل وي. له بهرنیومنابعو څخه

Dr : Shamsulhaq Aryanfar, Head of Govt. Dailies

Editor –in-chief: Ahmad Zalmai Shahbaz
0700078578

د ورځپاڼې د وېش څانګه
۰۲۰۲۳۰۰۳۳۷ _ ۰۷۰۷۹۶۰۱۷۱

چاپځای د آزادی مطبعه

www.dailies.gov.af د ورځپاڼو وېب سایت

کتونکې ډله

- شاولي قراد
- سیدیوسف «شریفي»
- محمد صادق قلندري
- میر مسجدي عزیزي
- نورالحق «بلوچ»
- اصغر نهی
- حبیب الرحمن ابراهیمي

د ورځپاڼو رییس دکتورشمس الحق آریان فر ۰۷۹۹۳۲۵۸۵۰

آمر او مسوول مدیر احمد زلمی شهباز ۰۷۰۰۰۷۸۵۷۸ ۰۲۰۲۳۰۲۱۳۰

سرپرست مسوول سکرتر شیرمحمد نظري ۰۷۷۲۰۳۶۷۱۵

ډیزاین احمدشاه سخي ۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵

برېښنالیک: hewad1948@yahoo.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library